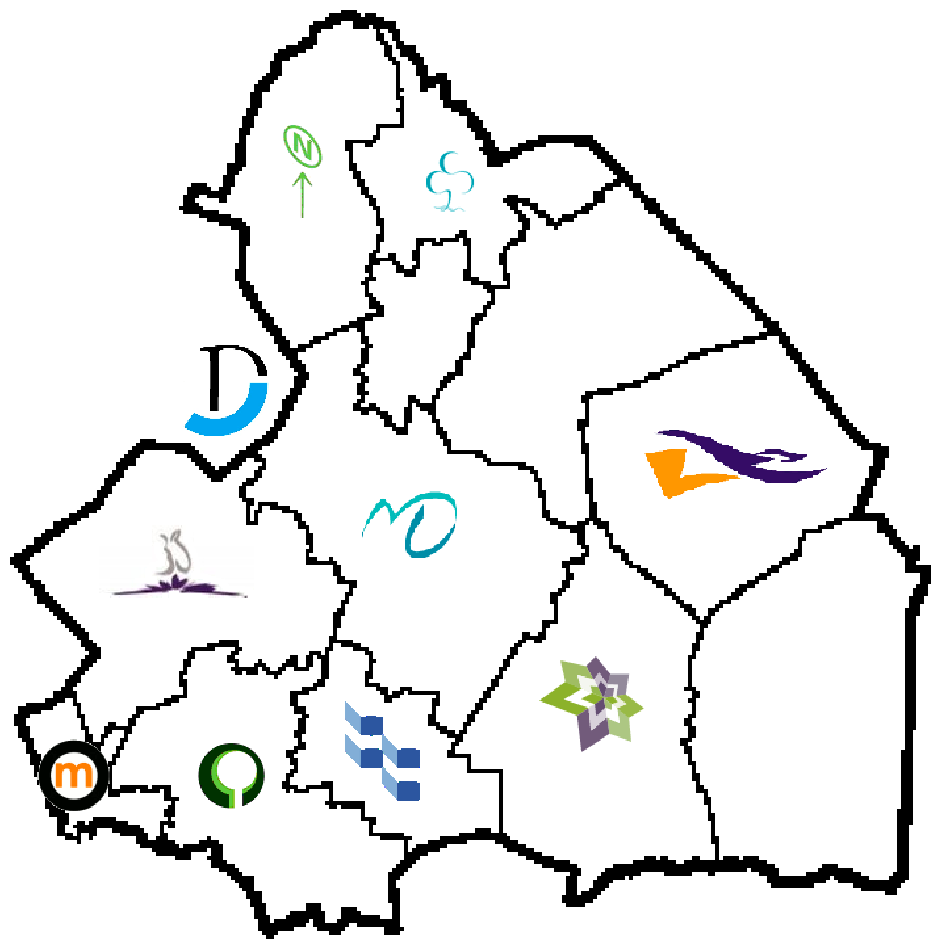

Nota bodembeheer

Definitief

Gemeente Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Mid-Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Westerveld en de provincie Drenthe.

16 april 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doelstelling.....	5
1.2	Reikwijdte van de Nota bodembeheer	5
1.3	Aansprakelijkheid.....	5
1.4	Vaststellingsprocedure	5
1.5	Geldigheidsduur van de Nota bodembeheer (inclusief bodemkwaliteitskaart)	6
1.6	Leeswijzer	6
2	Het wettelijke kader	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Bevoegd gezag	7
2.3	Generiek toetsingskader grondverzet	7
2.4	Bodemkwaliteitskaart	8
2.5	Bodemfunctiekaarten	9
2.6	Gebiedsspecifiek toetsingskader grondverzet.....	10
3	Generieke toetsingskader voor het regionale grondverzet	11
3.1	Algemeen	11
3.2	Grondverzet op basis van bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart	11
3.3	De bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring	11
3.4	Verspreiding van baggerspecie op de kant.....	12
3.5	Grootschalige toepassing.....	12
3.6	Tijdelijke uitname van grond	13
3.7	Tijdelijke opslag van grond	13
4	Gebiedsspecifieke aanvullingen op het generieke bodembeleid	15
4.1	Verantwoording gemaakte keuzes voor het te volgen beleid.....	15
4.2	Keuze percentage bodemvreemd materiaal	15
4.3	Waterwin en -grondwaterbeschermingsgebieden.....	15
4.4	Kabels en leidingen	16
4.5	Gebiedsspecifiek beleid gemeente Hoogeveen	17
5	Gebruik bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel	19
5.1	Algemeen	19
5.2	Zorgplichtbeginsel.....	19
5.3	Grondverzet bij verdachte locaties.....	19
5.4	Grond afkomstig van een locatie waar een bodemonderzoek is verricht.....	20
5.5	Zintuiglijk afwijkende grond	21
5.6	Hergebruik van grond afkomstig van grotere diepte dan 2,0 m -mv	21
5.7	Hergebruik van grond uit wegbermen	21

5.8	Onverwachte situaties	22
6	Melding, toezicht en handhaving	23
6.1	Meldingsplicht voor de toepasser	23
6.2	Behandeling van de melding door de gemeente.....	23
6.3	Registratie.....	24
6.4	Toezicht en handhaving.....	24

Bijlagen

Bijlage 1	Beheersgebied BKK Drenthe
Bijlage 2	Grondstromenmatrix behorende bij BKK Drenthe (CSO 2012)
Bijlage 3	Overzicht geaccepteerde Nota's Bodembeheer
Bijlage 4	Handvat implementatie Besluit Bodemkwaliteit, reikwijdte verspreiden baggerspecie, Senternovem juni, 2008
Bijlage 5	Handvat tijdelijke uitname van grond en baggerspecie, Agentschap NL, juli 2010
Bijlage 6	Rapportage Sanscrit

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeenten Noordenveld, Tynaarlo, Midden-Drenthe, Hoogeveen, Westerveld, Borger-Odoorn, Meppel, De Wolden, Coevorden en de provincie Drenthe werken samen om te komen tot één identiek beleid voor hergebruik van grond. Daarmee wordt de toepassing van grond tussen gemeenten eenvoudiger en de handhaving eenduidiger. Een en ander zal op termijn zorgen voor een daling van de maatschappelijke kosten die samenhangen met de uitvoering van grondverzet. Het beleid is zodanig afgewogen dat binnen de samenwerkende gemeenten milieuhygiënisch verantwoord met grondstromen wordt omgegaan. Tegelijk worden de randvoorwaarden geschapen om hergebruik van grond en baggerspecie optimaal mogelijk te maken. Het beleid zoals beschreven in de Nota bodembeheer is uitsluitend van toepassing binnen de in de volgende paragraaf beschreven gemeenten en situaties.

1.2 Reikwijdte van de Nota bodembeheer

De Nota bodembeheer is van toepassing op het toepassen van grond en baggerspecie op de landbodem binnen het grondgebied van de gemeenten Noordenveld, Tynaarlo, Midden-Drenthe, Hoogeveen, Westerveld, Borger-Odoorn, Meppel, De Wolden en Coevorden. De Nota bodembeheer is niet van toepassing op het toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewateren. Deze toepassingen vallen, afhankelijk van hun ligging, onder het bevoegd gezag van de waterschappen Noorderzijlvest, Hunze en Aa's, Reest en Wieden, Velt en Vecht (regionale wateren) en Rijkswaterstaat (Rijkswateren). In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van het bodembeheergebied waarop deze Nota betrekking heeft.

1.3 Aansprakelijkheid

De Nota bodembeheer is een instrument voor de samenwerkende gemeenten om duurzaam, milieuhygiënisch en kostenefficiënt hergebruik van grond- en baggerspecie op land mogelijk te maken. De eigenaar van het perceel waar de grond wordt toegepast, blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit van de bodem van zijn perceel. De gemeente is, als toetser van de meldingen in het kader van deze Nota bodembeheer, niet aansprakelijk voor eventuele schade die voortvloeit uit de toepassing van grond of baggerspecie.

1.4 Vaststellingsprocedure

De Nota bodembeheer wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hiervoor wordt een 'uniforme openbare voorbereidingsprocedure' gevolgd. Dit betekent dat iedere belanghebbende bij de besluitvorming wordt betrokken via een inspraakprocedure.

Ter inzagelegging

De Nota bodembeheer heeft op grond van het Besluit bodemkwaliteit voor een periode van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. De daarbij ingediende zienswijzen zijn gebruikt bij de vaststelling van het definitieve beleid.

Datum van kracht worden

Deze Nota bodembeheer met de daarbij behorende kaarten, is van kracht vanaf het moment van vaststelling door de Raad van de betreffende gemeente. Voor exacte vaststellingsdatum wordt verwezen naar de gemeentelijke websites (Raadsbesluiten).

1.5 Geldigheidsduur van de Nota bodembeheer (inclusief bodemkwaliteitskaart)

Eén jaar voor het aflopen van de geldigheidsduur van de bodemkwaliteitskaarten wordt door de samenwerkende gemeenten bezien of (en zo ja) hoe aanpassing van de bodemkwaliteitskaart noodzakelijk is. De Nota bodembeheer heeft een geldigheidsduur van maximaal 10 jaar. Indien wijzigingen in de wet- en regelgeving eerdere aanpassingen noodzakelijk maken, dan zal dit worden gedaan.

1.6 Leeswijzer

In deze Nota bodembeheer is in hoofdstuk 2 een korte omschrijving gegeven van het wettelijke kader. In hoofdstuk 3 wordt het generieke toetsingskader beschreven voor de uitvoering van grondverzet binnen de samenwerkende gemeenten. Hierbij is zoveel mogelijk aangesloten op het landelijke (generieke) toetsingskader. In hoofdstuk 4 zijn de gebiedsspecifieke aanvullingen op het generieke beleid beschreven. Hoofdstuk 5 bevat een korte toelichting op het gebruik van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel. In hoofdstuk 6 is tot slot beschreven hoe de meldingsprocedure in elkaar zit en op welke wijze invulling wordt gegeven aan toezicht en handhaving.

2 Het wettelijke kader

2.1 Algemeen

Het Besluit Bodemkwaliteit heeft o.a. als doel grond en baggerspecie her te gebruiken, zodat minder primaire grondstoffen nodig zijn. Hergebruik is verantwoord als het schone of licht verontreinigde grond of baggerspecie betreft en de milieuhygiënische kwaliteit aansluit bij de plaats gebruiksfunctie. Gemeenten zijn bevoegd gezag voor het toepassen van grond en baggerspecie op of in de landbodem binnen het eigen beheergebied.

Het Besluit bodemkwaliteit omvat een landelijk geldend generiek kader dat direct door gemeenten kan worden toegepast. Indien het generieke kader niet volstaat, kunnen gemeenten (voor een deel van hun beheergebied) binnen de regels van het Besluit bodemkwaliteit gebiedsspecifiek beleid ontwikkelen. Het Besluit bodemkwaliteit geeft gemeenten daarmee de mogelijkheid verantwoord hergebruik van grond en baggerspecie maximaal af te stemmen op de situatie binnen het beheergebied. Hierbij vormen bodemgebruik, bodemambities en ruimtelijke ontwikkelingen de randvoorwaarden.

2.2 Bevoegd gezag

Ten aanzien van het bevoegd gezag voor grond en baggerspecie is onderscheid te maken tussen de (landelijke) ketenhandhaving door de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) en het lokale bevoegd gezag ten aanzien van de toepassing zelf. De ketenhandhaving door de Inspectie Leefomgeving & Transport heeft betrekking op de keten van bouwstoffen, grond en baggerspecie voorafgaand aan de aannemer, voor zover het gaat om activiteiten die onder Kwalibo vallen.

De taakverdeling van het lokale bevoegd gezag voor grond en baggerspecie is als volgt:

- gemeente: het toepassen van grond en baggerspecie binnen het eigen beheergebied;
- waterschap: het toepassen en verspreiden van grond en baggerspecie in niet-rijkswateren
- Rijkswaterstaat: het toepassen en verspreiden van grond en baggerspecie in rijkswateren;
- provincie: het toepassen van grond en baggerspecie binnen categorieën van inrichtingen waarvoor de provincie als bevoegd gezag is aangewezen.

Het lokale bevoegd gezag houdt toezicht op toepassingen binnen het eigen beheergebied en kan bestuurlijk handhaven op:

- de wijze van toepassing (overeenkomstig het generieke of gebiedsspecifieke beleid);
- de tijdige en correcte melding van de toepassing;
- de kwaliteitsverklaringen.

2.3 Generiek toetsingskader grondverzet

Voor de uitvoering van grondverzet kan gebruik worden gemaakt van een generiek en/of een gebiedsspecifiek toetsingskader. In het generieke toepassingskader wordt voor de toepassing van grond en baggerspecie op landbodem gebruik gemaakt van een dubbele toetsing bij het vaststellen van de toepassingseisen voor grond en baggerspecie. Deze toetsing gaat als volgt:

- **Kwaliteit bodem:** Stel vast welke kwaliteitsklasse de ontvangende bodem heeft. De kwaliteit valt in één van de drie bodemkwaliteitsklassen 'overig', 'wonen' of 'industrie'. Door de betrokken gemeenten is een bodemkwaliteitskaart opgesteld om in onverdachte gebieden inzicht te geven in deze bodemkwaliteit;
- **Functieklasse:** Stel vast welke bodemfunctieklasse ('overig', 'wonen' of 'industrie') geldt volgens de bodemfunctiekaart voor de locatie van toepassing. Door alle betrokken gemeenten is inmiddels een bodemfunctiekaart opgesteld;
- **Strengste telt:** Uiteindelijk bepaalt de strengste (dus de schoonste) van deze klassen, welke kwaliteit grond of bagger op de locatie mag worden toegepast.

Deze wijze van generieke toetsing heet 'de dubbele toets'. In figuur 2.1 is weergegeven hoe via de dubbele toetsing wordt gekomen tot de toepassingseisen.

		bodemkwaliteitsklasse		
		Achtergrondwaarde	Wonen	Industrie
bodemfunctieklasse	Landbouw/Natuur	AW	AW	AW
	Wonen	AW	MW wonen	MW wonen
	Industrie	AW	MW wonen	MW industrie

AW= Achtergrondwaarde MW wonen = Maximale Waarde Wonen

MW industrie = Maximale Waarde Industrie

Figuur 2.1 Afleiden toepassingseisen in het generieke kader

2.4 Bodemkwaliteitskaart

Door de betrokken gemeenten is een gezamenlijke bodemkwaliteitskaart opgesteld¹. Deze bodemkwaliteitskaart geeft de diffuse milieuhygiënische kwaliteit van de landbodem weer en vormt een integraal onderdeel van deze Nota. Op basis van de bodemkwaliteitskaart kan ter plaatse van onverdachte gebieden, zonder extra milieuhygiënisch bodemonderzoek, de kwaliteit van de vrijkomende partijen grond worden bepaald. Ook kan voor de toepassing van grond en/of bagger worden bepaald wat de ontvangende bodemkwaliteit is.

Om deze functies te vervullen, bestaat de bodemkwaliteitskaart uit de volgende twee kaarten:

- **Ontgravingskaart:** deze kaart geeft een indicatie van de milieuhygiënische kwaliteit van de aanwezige grond die vrijkomt bij een eventuele ontgraving;
- **Toepassingskaart:** deze kaart geeft aan, aan welke kwaliteitseisen een toe te passen partij grond of baggerspecie in de verschillende deelgebieden dient te voldoen. De toepassingskaart geeft in het generieke toetsingskader een visualisatie van de "dubbele toetsing" (zie paragraaf 2.3).

Uitgesloten locaties

De gezamenlijke bodemkwaliteitskaart geeft inzicht in de diffuse milieuhygiënische kwaliteit van de landbodem. Indien er sprake is van een verdachte situatie, dan kan de bodemkwaliteitskaart niet worden gebruikt als bewijsmiddel. Informatie over de verdachte locaties is aan-

¹ Bodemkwaliteitskaart Drenthe met projectcode 11J061, CSO Adviesbureau, Deventer, 2012

wezig bij de individuele gemeente. In de onderstaande situaties kan in ieder geval geen gebruik worden gemaakt van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart als geldig bewijsmiddel:

- locaties die worden gesaneerd of gesaneerd zijn (Wbb-locaties). Aan de hand van de eind-situatie (eventuele restverontreinigingen) wordt door de gemeente bepaald in hoeverre de bodemkwaliteitskaart een representatief beeld geeft van de bodemkwaliteit op de locatie;
- onderzochte locaties waar een geval van ernstige bodemverontreiniging is geconstateerd, maar waarvoor nog geen beschikking is afgegeven op ernst en spoedeisendheid dan wel op het saneringsplan;
- locaties waar sprake is van een niet-ernstige bodemverontreiniging door een puntbron;
- locaties waar mogelijk sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (o.a. niet onderzochte locaties uit het historisch bodembestand);
- dichtgeslibde of gedempte wijken en sloten;
- de toepassing van grond afkomstig van boerenerven en de toepassing van grond afkomstig van percelen waarop de voorgaande drie jaren bollenteelt heeft plaatsgevonden;
- bij grondverzet vanuit de bodemkwaliteitszone gemeentelijke wegbermen naar een van de andere bodemkwaliteitszones (niet zijnde gemeentelijke wegbermen). De toepassing van grond binnen de bodemkwaliteitszone wegbermen zelf wordt hierbij niet uitgesloten (zie paragraaf 5.8);
- de toepassing van grond ter plaatse van gevoelige bestemmingen (bijvoorbeeld kinderspeelplaatsen, begraafplaatsen en volkstuinen).

Voor bovengenoemde uitgesloten locaties is een ander erkend bewijsmiddel noodzakelijk (zie ook paragraaf 5.4). Bij ontgraving- en toepassing van grond op deze locaties, kan de gemeente per geval bepalen welke partij grond en/of baggerspecie kan worden toegepast. Tevens kan de gemeente bepalen welke bewijsmiddelen hiervoor noodzakelijk zijn.

2.5 Bodemfunctiekaarten

In de bodemfunctiekaarten zijn door de betrokken gemeenten gebieden met de bodemfunctieklasse overig, wonen en industrie aangewezen. Uitgangspunt bij de indeling van deze gebieden is, dat de klasse die wordt toegekend aan een gebied overeenkomt met de gevoeligste bodemfunctie binnen het betreffende gebied. Bovendien is er rekening gehouden met de mate van blootstelling van de mens en de mate van bescherming van het ecosysteem. Voor de gebieden, die niet in een bodemfunctieklasse zijn ingedeeld (de witte vlekken), moet de kwaliteit van toe te passen grond en baggerspecie altijd voldoen aan de Achtergrondwaarden.

De bodemfunctiekaart heeft de volgende generieke doelstellingen:

- het aangeven van de bodemfunctie ten behoeve van het toetsen van de kwaliteit van de toe te passen grond of baggerspecie aan de functie-eis (zie vorige paragraaf);
- het bepalen van de terugsaneerwaarden bij een sanering en de kwaliteitseis voor leeflagen en aanvulgrond. De bodemfunctiekaart is richtinggevend voor het bepalen van de terugsaneerwaarden voor de bovengrond bij saneringen in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb). De terugsaneerwaarden zijn gelijk aan de maximale waarde van de betreffende functieklasse.

2.6 Gebiedsspecifiek toetsingskader grondverzet

In de gemeente Hoogeveen biedt het generieke toetsingskader onvoldoende mogelijkheden voor de toepassing van grond en baggerspecie uit bebouwd gebied. De gemeente Hoogeveen maakt dan ook van de mogelijkheid gebruik om gebiedsspecifiek beleid vast te stellen. Gebiedsspecifiek beleid gaat uit van stand-still op niveau van het beheergebied en is toegespitst op het gewenste hergebruik van grond binnen het eigen beheergebied. Het aanvullende gebiedsspecifieke beleid is uitsluitend van toepassing op het grondverzet binnen de gemeente Hoogeveen. Voor de toepassing van grond van buiten de gemeente Hoogeveen naar deze gemeente blijft het reguliere generieke beleidskader van toepassing.

3 Generieke toetsingskader voor het regionale grondverzet

3.1 Algemeen

Binnen de betrokken gemeenten wordt voor de uitvoering van het grondverzet gebruik gemaakt van het generieke toetsingskader. De gemeente Hoogeveen vormt voor het grondverzet binnen de eigen gemeentegrenzen hierop een uitzondering. In dit hoofdstuk is een uitwerking gegeven van het generieke toetsingskader. Ook is een beschrijving opgenomen van de generieke kaders voor de verspreiding van baggerspecie, de toepassing in een grootschalige toepassing en de tijdelijke uitname en opslag van grond of baggerspecie.

3.2 Grondverzet op basis van bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart

De betrokken gemeenten hebben besloten om bij de uitvoering van het grondverzet zoveel mogelijk gebruik te maken van het generieke toetsingskader. Op enkele aspecten wordt afgeweken van de generieke toetsingskaders. Deze gebiedsspecifieke aspecten zijn beschreven in hoofdstuk 4 van de Nota bodembeheer. De gebiedsspecifieke bepalingen in de Nota bodembeheer gaan hierbij vóór op de bepalingen van het landelijke generieke toetsingskader.

3.3 De bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring

De ontgravings- en de toepassingskaart² dienen als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van de toe te passen grond en de ontvangende bodem. Deze kaarten zijn opgenomen in de bodemkwaliteitskaart, die onderdeel uitmaakt van deze Nota. In bijlage 2 van deze Nota is voor de betrokken gemeenten een grondstromenmatrix opgesteld. Op basis van deze matrix kan eenvoudig vastgesteld worden tussen welke bodemkwaliteitzones grondverzet mogelijk is, met de bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring. Dit betekent dat, binnen het beheergebied van de betrokken gemeenten vaak geen partijkeuringen of andere milieuhygiënische verklaringen noodzakelijk meer zijn, voor de uitvoering van grondverzet. Een uitzondering hierop vormen de uitgesloten locaties (zie paragraaf 2.4 en paragraaf 5.4).

In aanvulling op de bodemkwaliteitskaart van de bij deze Nota betrokken gemeenten, kunnen ook bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten als bewijsmiddel gebruikt worden voor de milieuhygiënische kwaliteitsverklaring voor toe te passen grond en/of baggerspecie. De erkenning van een bodemkwaliteitskaart van een andere gemeente moet plaatsvinden door middel van een raadsbesluit. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van gemeenten waarvan de bodemkwaliteitskaarten erkend zijn als milieuhygiënische verklaring in de zin van het Besluit bodemkwaliteit. Op het grondverzet vanuit deze gebieden is het generieke toetsingskader van toepassing.

² Bodemkwaliteitskaart Drenthe met projectcode 11J061, CSO Adviesbureau, Deventer, 2012.

3.4 Verspreiding van baggerspecie op de kant

Het op de kant verspreiden van baggerspecie is een activiteit waarvoor landelijk een generiek beleidskader is vastgesteld. Gemeenten hebben hiervoor geen beleidsmatige vrijheid om aanvullende regels te stellen. Omdat het verspreiden van baggerspecie in de regio kan voorkomen, is in deze Nota bodembeheer een korte toelichting op dit toetsingskader opgenomen.

Het verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen is vastgelegd in artikel 35, lid f van het Besluit bodemkwaliteit. Verspreiding van baggerspecie is uitsluitend mogelijk voor zover er sprake is van “verspreidbare baggerspecie”. Bij de beoordeling of er sprake is van verspreidbare of niet-verspreidbare baggerspecie, wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde msPAF-toets. Bij het verspreiden van baggerspecie gelden de volgende voorwaarden:

- De baggerspecie mag tot aan de perceelsgrens worden verspreid van het aan de watergang grenzende perceel;
- Er wordt niet getoetst aan de kwaliteit- of functieklassen van de ontvangende bodem;
- Het verspreiden van baggerspecie hoeft niet te worden gemeld (zie hoofdstuk 6).

Landelijk bestaat de nodige discussie rond de reikwijdte van het verspreidingsbeleid. Bij de uitleg van het verspreidingsbeleid wordt door de betrokken gemeenten gebruik gemaakt van het “Handvat implementatie Besluit bodemkwaliteit, reikwijdte verspreiden van baggerspecie” van Bodem+. Dit document is opgenomen in bijlage 4 bij deze Nota bodembeheer.

3.5 Grootschalige toepassing

Bij grootschalige toepassing is de kwaliteit en de functie van de ontvangende bodem niet van belang. De optie grootschalige toepassing maakt het mogelijk om grond of baggerspecie toe te passen op een ontvangende bodem die schoner is dan de toe te passen grond of baggerspecie. Opgemerkt wordt dat niet alle toepassingen in aanmerking komen voor grootschalige toepassingen. Dit betekent bijvoorbeeld dat het ophogen van industrieterreinen niet onder grootschalige toepassingen valt.

Gemeenten hebben geen beleidsmatige vrijheden ten aanzien van grootschalige bodemtoepassingen. Hier worden dus de landelijk geldende wettelijke regels gevolgd. Bij een grootschalige bodemtoepassing gelden de volgende generieke eisen:

- de partij toe te passen grond mag de maximale waarden voor de klasse industrie niet overschrijden;
- de kwaliteit van de toe te passen grond moet voldoen aan de emissietoetswaarden.
- als de kwaliteit niet voldoet aan de emissietoetswaarden, dan moet een uitlogonderzoek worden uit gevoerd om te toetsen of voldaan wordt aan de maximale emissiewaarden.

Naast eisen met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit geldt nog een aantal aanvullende wettelijke toepassingsvoorwaarden (onderstaand overzicht is niet uitputtend):

- **Minimaal 5.000 m³** aaneengesloten toepassing: de toepassing moet namelijk blijvend herkenbaar zijn als een grootschalige bodemtoepassing
- **Toepassingshoogte:** minimaal 2 m nominaal. De achtergrond hiervan is hetzelfde,
- **Leeflaag** van minimaal 0,5 m van gebiedseigen kwaliteit: de functie die op en rond de grootschalige bodemtoepassing wordt uitgeoefend mag namelijk niet lijden onder de toepassing.

- De toepassing moet **blijvend worden beheerd**. Dit betekent dat er een aanwijsbare beheerder moet zijn die de toepassing in stand houdt in de vorm en hoeveelheid waarin deze is toegepast en staat geregistreerd.

Ter plaatse van bouw- en wegconstructies (artikel 35 onder a Besluit bodemkwaliteit) is sprake van afwijkende bepalingen ten aanzien van de toepassingshoogte en de dikte van de leeflaag. Voor een verder overzicht van de eisen en randvoorwaarden die aanvullend worden gesteld aan een grootschalige toepassing wordt verwezen naar artikel 63 Besluit bodemkwaliteit.

3.6 Tijdelijke uitname van grond

Het Besluit bodemkwaliteit stelt geen extra verplichtingen aan de tijdelijke uitname van grond en baggerspecie. Dit is dus toegestaan zonder kwaliteitsbepaling, toetsing aan de functie en melding. De voorwaarde hierbij is dat de grond of baggerspecie niet wordt bewerkt en op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde condities opnieuw in dezelfde toepassing wordt teruggebracht. Hierbij kan gedacht worden aan grondverzet ten behoeve van de aanleg van kabels en leidingen of de aanleg van een fietspad, waarbij de vrijkomende grond wordt gebruikt in de naastliggende berm. Op de tijdelijke uitname van grond is de zorgplicht altijd van toepassing. Bij de vaststelling of sprake is van tijdelijke uitname wordt gebruik gemaakt van het "Handvat tijdelijke uitname van grond en baggerspecie". Dit handvat is opgenomen in bijlage 5.

3.7 Tijdelijke opslag van grond

Het Besluit bodemkwaliteit maakt onderscheid tussen verschillende vormen van tijdelijke opslag. In de tabel is een samenvatting gegeven van de randvoorwaarden die bij de verschillende vormen van tijdelijke opslag horen. Wanneer niet aan de randvoorwaarden wordt voldaan, bijvoorbeeld omdat de kwaliteit niet voldoet of de maximale duur van de opslag wordt overschreden, is alsnog een vergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Waterwet noodzakelijk.

Vormen van tijdelijke opslag en bijbehorende voorwaarden van het Besluit bodemkwaliteit

Vormen van tijdelijke opslag	VOORWAARDEN VAN HET BESLUIT		
	Maximale duur van de opslag	Kwaliteitseisen	Meldingsplicht
Kortdurende opslag	6 maanden	-	Ja
Tijdelijke opslag op landbodem	3 jaar	Kwaliteitsklasse moet voldoen aan de kwaliteitsklasse ontvangende bodem	Ja, met voorziene duur van opslag en eindbestemming
Weilanddepot. Opslag van baggerspecie over aangrenzend perceel.	3 jaar	Alleen baggerspecie die voldoet aan de normen voor verspreiding over aangrenzende percelen.	Ja, met voorziene duur van opslag en eindbestemming.
Opslag bij tijdelijke uitname	Looptijd van de werkzaamheden	-	Nee

Uit bovenstaande tabel blijkt dat tijdelijke opslag tot 6 maanden altijd mogelijk is, zonder bepaling van de kwaliteit. Indien langere opslag noodzakelijk is, dan is dit mogelijk tot drie jaar mits de kwaliteit overeenkomt met de kwaliteit van de onderliggende bodem en de eindbestemming bekend is. Hierbij wordt opgemerkt dat vanuit andere wet- en regelgeving aanvullende eisen en randvoorwaarden kunnen worden gesteld aan opslag van grond en/of baggerspecie.

4 Gebiedsspecifieke aanvullingen op het generieke bodembeleid

4.1 Verantwoording gemaakte keuzes voor het te volgen beleid

Bij de betrokken gemeenten doet zich de gelukkige omstandigheid voor dat de diffuse bodemkwaliteit over het algemeen als “schoon” kan worden gekarakteriseerd. Daarom is er geen reden om in de volle breedte lokaal verhoogde maximale waarden vast te stellen om “wonen” en “industrie” grond toe te passen. Het generieke beleid biedt hier over het algemeen voldoende ruimte voor en is tevens het meest eenduidige wettelijke kader. Door gebruik te maken van de generieke normen wordt voldaan aan de doelstellingen van eenduidigheid, eenvoud en duurzaamheid.

Op enkele punten wordt er afgeweken van het generieke beleidskader. Onderwerpen die in regionaal verband zijn uitgewerkt zijn:

- Keuze percentage bodemvreemd materiaal;
- Grondverzet in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden;
- Kabels en leidingen.

Daarnaast is door de gemeente Hoogeveen gebiedsspecifiek beleid vastgesteld voor grondverzet binnen de eigen gemeentegrenzen. Het aanvullende gebiedsspecifieke beleid heeft voorrang op de generieke bepalingen in hoofdstuk 3. In de volgende paragrafen is een beschrijving opgenomen van het aanvullende (gebiedsspecifieke) beleid.

4.2 Keuze percentage bodemvreemd materiaal

In het generieke toetsingskader in het Besluit bodemkwaliteit mogen toepasbare grond en baggerspecie maximaal 20 gewichtsprocent bodemvreemd materiaal bevatten. De gemeenten maken van de mogelijkheid gebruik om via gebiedsspecifiek beleid een lager percentage vast te stellen.

Binnen de samenwerkende gemeenten is besloten om bij de toepassing van grond en baggerspecie een maximum van 10% (gewichtsperscentage) te hanteren. Het bijmengen van bodemvreemd materiaal in grond of baggerspecie tot het maximale 10% gewichtsperscentage is niet toegestaan. Het is hierbij voor een toepasser (= eigenaar of opdrachtgever) altijd mogelijk om via privaatrechterlijke weg strengere eisen te stellen dan deze grens van 10%.

4.3 Waterwin en -grondwaterbeschermingsgebieden

Binnen het beheergebied van de gemeenten zijn enkele waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden gelegen. Deze gebieden zijn aangegeven in de (provinciale) Omgevingsvisie Drenthe. Omdat de Omgevingsvisie aan wijzigingen onderhevig is, dient altijd de meest recente versie geraadpleegd te worden via de internetsite van de provincie Drenthe.

Op grond van de Provinciale Omgevingsverordening (POV) is het niet toegestaan om in een waterwingebied grond of baggerspecie toe te passen waarvan de kwaliteit de achtergrondwaarde overschrijdt. De verspreiding van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen binnen het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit (zie paragraaf 3.4) is binnen deze gebieden wel mogelijk.

Ter plaatse van grondwaterbeschermingsgebieden is het eveneens niet toegestaan grond of baggerspecie toe te passen behalve wanneer:

- a. de kwaliteit van de grond of baggerspecie
 - de achtergrondwaarde (AW2000) niet overschrijdt, dan wel;
 - de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt en de kwaliteit van de ontvangende bodem gelijk is aan of slechter is dan de kwaliteitsklasse wonen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
- b. het baggerspecie betreft die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen en op het aangrenzend perceel wordt verspreid, met het oog op het herstellen of verbeteren van deze percelen;
- c. het een toepassing met een omvang van meer dan 5.000 m³ betreft, waarvan door middel van onderzoek is aangetoond dat door de toepassing de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwaterwinning niet toenemen, de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is en de kwaliteit van de grond of baggerspecie de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt.

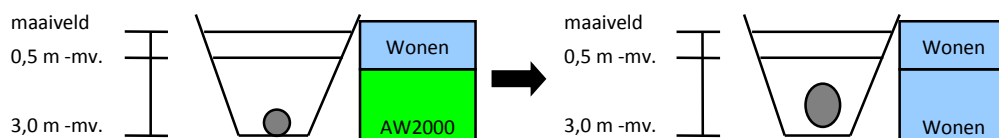
Voor de toepassing van meer dan 5.000 m³ grond en/of baggerspecie binnen grondwaterbeschermingsgebieden is een aanvullende meldingsprocedure van toepassing op grond van artikel 7.20 POV. Binnen het kader van deze melding zal de waterleidingmaatschappij een oordeel geven over de gewenste toepassing.

4.4 Kabels en leidingen

In hoofdstuk 3 is beschreven dat het tijdelijk verplaatsen of uit een toepassing wegnemen van grond is toegestaan indien deze vervolgens, zonder te zijn bewerkt, op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde condities opnieuw in die toepassing wordt aangebracht. Dit betekent dat de vrijgekomen grond in dezelfde laag moet worden teruggebracht. Ook de afstand ten opzichte van bijvoorbeeld het grondwater moet voor en na de tijdelijke uitname vergelijkbaar zijn. Reden hiervoor is dat de milieuhygiënische kwaliteit van de bovengrond over het algemeen slechter is dan die van de ondergrond. Door het niet gescheiden houden van beide lagen, worden verschillende kwaliteitsklassen gemengd.

Het gescheiden ontgraven en houden van de boven- en ondergrond is in de praktijk echter moeilijk realiseerbaar. Vooral bij werkzaamheden aan kabels en leidingen (inclusief riolering). De grond die bij dit soort werkzaamheden wordt ontgraven, wordt namelijk vanwege een beperkte werkruimte vaak in één depot geplaatst. Daarbij wordt over het algemeen geen onderscheid gemaakt in grond afkomstig uit de bovengrond of uit de ondergrond, met als consequentie dat de grond geroerd in de sleuf wordt teruggebracht.

Gezien de ervaringen uit de praktijk, maar ook om de praktische werkbaarheid te vergroten, is door de gemeenten besloten om bij de tijdelijke uitname van grond, specifiek bij werkzaamheden aan kabels en leidingen, het gescheiden ontgraven en terugplaatsen van de boven- en ondergrond niet strikt te handhaven. Dit betekent dat binnen een traject van 0,0 - 3,0 m – maaiveld, de boven- en de ondergrond geroerd mag worden teruggeplaatst. In de onderstaande figuur is één en ander schematisch weergegeven.

Voorwaarde hierbij is wel dat de maximale kwaliteitsklasse van de grond die wordt teruggeplaatst, voldoet aan de kwaliteitsklasse die voor de betreffende locatie uit het generieke en/of gebiedsspecifieke toepassingskaart blijkt. De uitzondering geldt tot een maximale diepte van 3,0 m -maaiveld en is alleen van toepassing binnen de gebieden met de functieklassen wonen of industrie zoals blijkt uit de functiekaart. Ook dient bij het terugplaatsen van de grond de generieke zorgplicht in acht te worden genomen.

4.5 Gebiedsspecifiek beleid gemeente Hoogeveen

Binnen de gemeente Hoogeveen wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden die het Besluit bodemkwaliteit biedt om een betere afstemming tot stand te brengen tussen de plaatselijke bodemkwaliteit en de functie van de bodem. Hierbij volgt de gemeente Hoogeveen voor grond afkomstig vanuit de eigen gemeente de beleidslijn "bodemkwaliteit volgt functie". Afhankelijk van de functie die staat aangegeven op de bodemfunctiekaart van de gemeente Hoogeveen, zijn voor de bovengrond de onderstaande Lokale Maximale Waarden (LMW) van toepassing.

Parameter	Lokale maximale waarden (in mg/kg ds)		
	LMW (functie overig)	LMW (functie wonen)	LMW (functie industrie)
Cadmium	0,60	1,2	4,3
Kobalt	15	35	190
Koper	40	54	190
Kwik	0,15	0,83	4,8
Lood	50	210	530
Molybdeen	1,5	88	190
Nikkel	35	39	100
Zink	140	200	720
PAK (10 VROM)	1,5	6,8	40
PCB (som 7)	0,020	0,020	0,5
Minerale olie	190	190	500

Lokale Maximale Waarden (voor standaardbodem in mg/kg ds).

De LMW zijn uitsluitend van toepassing op grond en/of baggerspecie die direct of indirect (via een vorm van tijdelijke opslag) afkomstig is van een ontgraving binnen de gemeentegrenzen van Hoogeveen. Voor de toepassing van grond en/of baggerspecie die van buiten de gemeente Hoogeveen afkomstig zijn, blijft de dubbele toetsing (generiek beleid) uit paragraaf 2.3 van deze Nota van kracht.

Gebruiksrisico's Lokale Maximale Waarden

Het Besluit bodemkwaliteit schrijft voor dat bij het opstellen van gebiedsspecifiek beleid een risicobeoordeling moet worden uitgevoerd. Dit om uit te sluiten dat de gekozen LMW en de bijbehorende toegestane (lokale) verslechtering van de bodemkwaliteit geen belemmering

oplevert voor het specifieke gebruik van de bodem. Deze risicobeoordeling moet worden uitgevoerd met de applicatie Risicoolbox. Deze applicatie berekent voor de LMW de eventuele risico's voor de verschillende vormen van bodemgebruik.

Door de gemeente Hoogeveen is bij de vaststelling van de LMW aangesloten bij de functieklassen op de functiekaart. Daarnaast is bij de LMW aangesloten bij de bovengrens van de generieke maximale waarden die horen bij deze functie. Bij de vaststelling van deze generieke bovengrens is landelijk rekening gehouden met de meest gevoelige bodemfunctie. Door aan te sluiten bij deze landelijke normen, worden derhalve geen gebruiksrisico's verwacht. Er is bij de vaststelling van de LMW dan ook geen aparte risicobeoordeling verricht.

5 Gebruik bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de regels toegelicht voor het toepassen van grond en baggerspecie op de landbodem.

5.2 Zorgplichtbeginsel

Onder alle omstandigheden moet bij het toepassen van grond en baggerspecie de wettelijke zorgplicht conform artikel 13 van de Wet bodembescherming acht worden genomen. Deze zorgplicht betekent dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat nadelige gevolgen kunnen optreden als gevolg van een toepassing, maatregelen moet nemen om verontreiniging te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

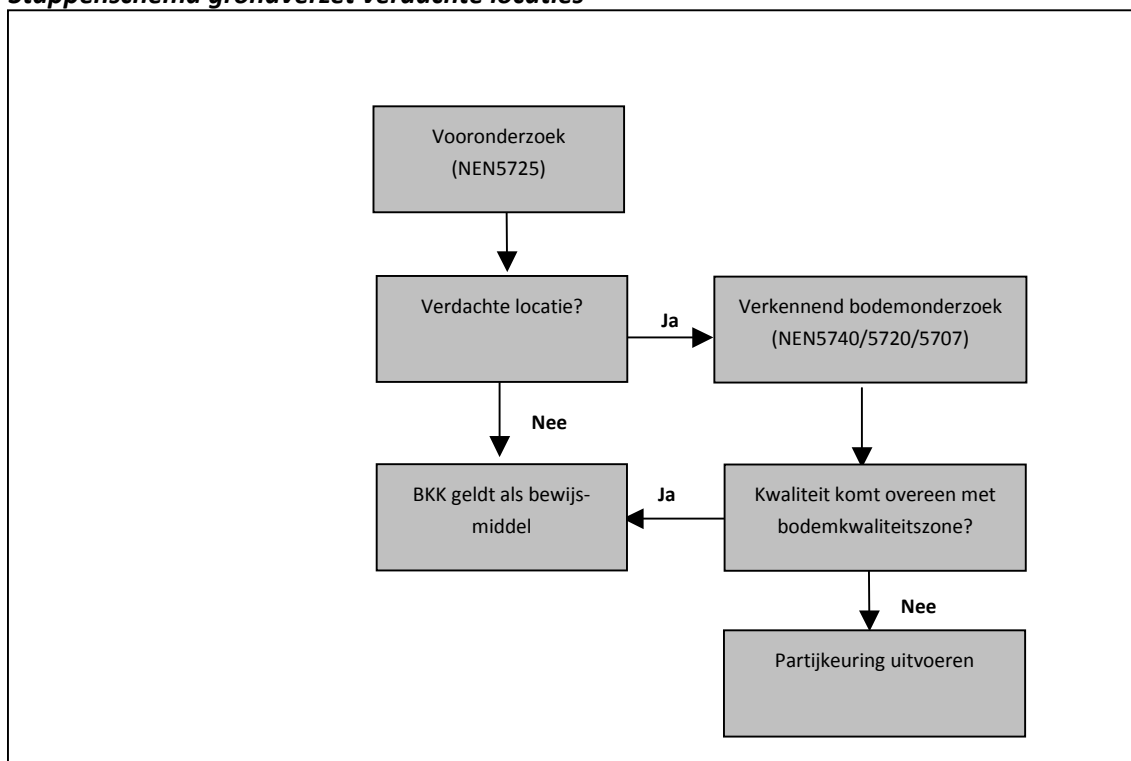
5.3 Grondverzet bij verdachte locaties

Voor verdachte locaties³ kan de bodemkwaliteitskaart niet als milieuhygiënische verklaring worden gebruikt omdat de kwaliteit van de locatie kan afwijken van de kwaliteit die op de bodemkwaliteitskaart staat aangegeven. Verdachte locaties dienen eerst te worden onderzocht conform de daarvoor bestemde strategieën uit de NEN5740. Als is aangetoond dat de locatie niet meer als verdacht hoeft te worden aangemerkt, kan de bodemkwaliteitskaart alsnog als milieuhygiënische verklaring worden gebruikt. Voorwaarde hierbij is wel dat uit het bodemonderzoek een vergelijkbare bodemkwaliteit naar voren komt als de bodemkwaliteitszone waarbinnen het bodemonderzoek heeft plaatsgevonden

Als uit het bodemonderzoek blijkt dat de grond afwijkt van de bodemkwaliteitsklasse op de bodemkwaliteitskaart, dan dient de kwaliteit van de te ontgraven grond te worden bepaald door middel van de uitvoering van een partijkeuring. In het navolgende stappenschema is bovengenoemde procedure in beeld gebracht.

³ Dit zijn locaties waar een bodembedreigende activiteit in het heden of verleden mogelijk invloed heeft gehad op de kwaliteit van de bodem

Stappenschema grondverzet verdachte locaties

Hierbij wordt opgemerkt dat boerenerven niet als aparte locaties op de bodemkwaliteitskaart staan aangegeven, terwijl de kwaliteit van de grond (sterk) kan afwijken van de diffuse bodemkwaliteit van de betreffende bodemkwaliteitszone. Veelal zijn boerenerven verhard met puin, waardoor deze in principe als verdacht dienen te worden beschouwd. Voor het grondverzet bij boerenerven kan dan ook van het voorgaande stappenschema gebruik worden gemaakt.

Voorafgaand aan het ontgraven van grond bij verdachte locaties dient na te worden gegaan of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging of een zorgplichtgeval (voor verontreinigingen na 1987). Indien het een geval van ernstige bodemverontreiniging betreft, geldt een saneringsplicht in het kader van de Wet bodembescherming. De betreffende grond (gehalten boven de interventiewaarde) is dan niet geschikt voor hergebruik.

5.4 Grond afkomstig van een locatie waar een bodemonderzoek is verricht

Ook bij locaties waar in het verleden een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd, kan het voorkomen dat lokaal de bodemkwaliteitsklasse (bijv. wonen) afwijkt van de bodemkwaliteitsklasse die op de bodemkwaliteitskaart staat aangegeven (bijv. achtergrondwaarde). Om meer zekerheid te krijgen omtrent de werkelijke kwaliteit van de grond kan de gemeente in dergelijke situaties er voor kiezen geen gebruik te maken van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel en een partijkeuring voor te schrijven. De uitkomsten van een partijkeuring “overrulen” de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel omdat deze een directere uitspraak doen over een partij grond.

5.5 Zintuiglijk afwijkende grond

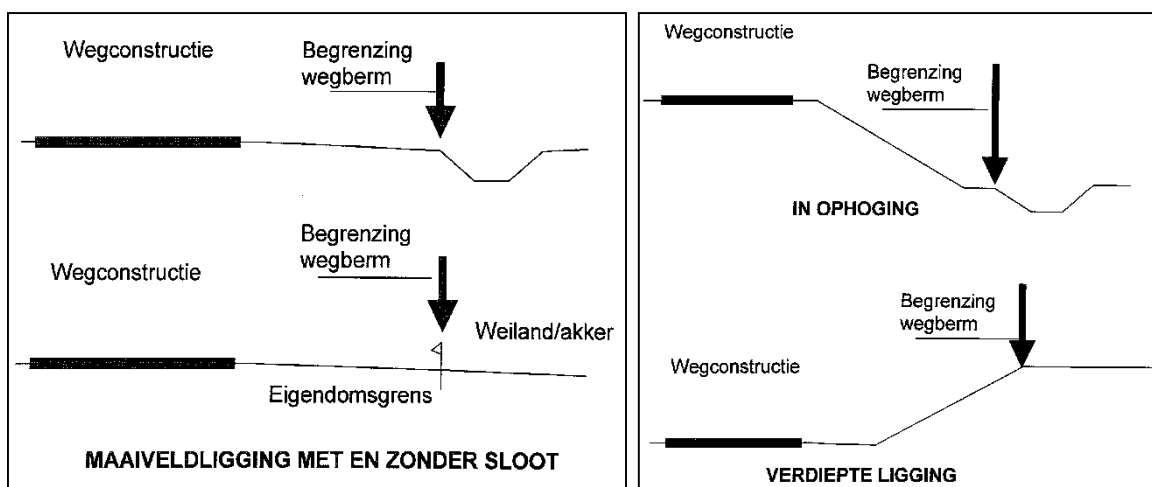
Als tijdens grondverzet zintuiglijk duidelijk waarneembare verontreinigingen (zoals puin, koolas, asbest, afwijkende geur, verkleuringen, afval) worden aangetroffen betreft het grond waarvoor de bodemkwaliteitskaart niet als milieuhygiënische verklaring mag worden gebruikt. De kwaliteit van de betreffende grond dient dan middels een ander geldig bewijsmiddel te worden bepaald. Een uitzondering hierop vormen resten van drainagemateriaal, die in het landelijk gebied veelvuldig worden aangetroffen. De aanwezigheid hiervan in de bodem wordt niet als verdacht aangemerkt.

5.6 Hergebruik van grond afkomstig van grotere diepte dan 2,0 m -mv

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor de dieptetrajecten 0 - 0,5 m -mv en 0,5 - 2,0 m -mv. Over het algemeen kan worden aangenomen dat de diepere ongeroerde ondergrond een vergelijkbare kwaliteit heeft dan de ondergrond van 0,5 – 2,0 m -mv. Bij de uitvoering van grondverzet in de dieper gelegen ongeroerde ondergrond (> 2,0 meter) kan binnen het grondgebied van de betrokken gemeenten gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel. Voor de ontgraving van geroerde grond uit de ondergrond (> 2,0 meter) blijft een partijkeuring noodzakelijk.

5.7 Hergebruik van grond uit wegbermen

Binnen de gemeenten valt het hergebruik van grond uit wegbermen geheel onder het generieke toepassingskader. In bebouwd gebied (deze gebieden zijn op de bodemfunctiekaart herkenbaar aan de functies wonen en industrie), maakt de wegberm deel uit van de desbetreffende bodemkwaliteitszone. Voor het grondverzet binnen de gemeentelijke- en provinciale wegen buiten de bebouwde kom zijn twee zones in de bodemkwaliteitskaart opgenomen. Het grondverzet binnen en tussen deze bodemkwaliteitszones kan plaatsvinden volgens het generieke kader. Zodra grond afkomstig vanuit de gemeentelijke en provinciale wegbermen wordt toegepast, is de huidige bodemkwaliteitskaart niet toegestaan als milieuhygiënische verklaring. In de onderstaande afbeeldingen is de begrenzing van de wegbermen schematisch weergegeven.

Binnen de bodemkwaliteitszone “gemeentelijke wegbermen” ligt de P95 voor PAK-10 boven de interventiewaarde. Uit toetsing door middel van www.sanscrit.nl, blijkt dat bij de toepassing van deze grond in de gemeentelijke wegbermen buiten de bebouwde kom het saneringscriterium niet overschreden wordt. Een uitdraai van deze risicobeoordeling is opgenomen in bijlage 6. De bodemkwaliteitskaart kan, gezien de uitkomsten van de risicobeoordeling, voor het grondverzet binnen de gemeentelijke wegbermen als bewijsmiddel gebruikt worden.

5.8 Onverwachte situaties

Het kan voorkomen dat, ondanks dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden, tijdens de graafwerkzaamheden op de locatie van herkomst alsnog een (mogelijke) afwijking van de bodemkwaliteit wordt geconstateerd. Een dergelijke situatie doet zich in ieder geval voor indien:

- de grond een afwijkende kleur, geur of samenstelling heeft;
- de grond een bijmenging aan bodemvreemde materialen bevat (puin, gruis, kooltjes, etc.) op basis waarvan wordt verwacht dat de bodemkwaliteitskaart niet meer representatief is voor de milieuhygiënische kwaliteit, dan wel waarvan men redelijkerwijs kan vermoeden dat deze het milieu negatief kan beïnvloeden;
- in de grond visueel asbest wordt aangetroffen.

Een onverwachte situatie dient in alle gevallen te worden geregistreerd en gemeld bij de gemeente. Als sprake is van een (vermoedelijk) geval van ernstige bodemverontreiniging, dient hiervan melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag Wbb.

6 Melding, toezicht en handhaving

6.1 Meldingsplicht voor de toepasser

Het Besluit bodemkwaliteit beschrijft voor welke toepassingen melding plaats dient te vinden alvorens de grond, baggerspecie of bouwstoffen toe te passen. Hier wordt naar verwezen als het gaat om het vaststellen of wel of niet gemeld moet worden.

In het kort kunnen de volgende toepassingen van grond en bagger worden aangegeven waarvoor binnen het Besluit bodemkwaliteit **geen melding** zijn voorgeschreven⁴:

- toepassingen van grond of bagger door particulieren;
- toepassingen binnen een landbouwbedrijf, mits de grond of baggerspecie afkomstig is van een tot datzelfde landbouwbedrijf behorend perceel, waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld als op het perceel waar de grond of baggerspecie wordt toegepast;
- toepassingen van schone grond (grond die voldoet aan de Achtergrondwaarde) in een hoeveelheid van minder dan 50 m³;
- verspreiden van baggerspecie uit een watergang over aan de watergang grenzende percelen;
- tijdelijke uitname van grond of baggerspecie, indien deze vervolgens, zonder te zijn bewerkt, op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde conditie opnieuw in die toepassing wordt aangebracht.

Dat betekent dat voor alle andere toepassingen wél een melding verplicht is. Toepassing van grond of baggerspecie dient minimaal **vijf werkdagen** tevoren te worden gemeld bij het landelijk Meldpunt Bodemkwaliteit. Van schone grond moet de toepassingslocatie worden gemeld. Toepassing van IBC-bouwstoffen moet minimaal 30 dagen voorafgaand aan toepassing worden gemeld aan het bevoegd gezag. De melding wordt digitaal gedaan via de volgende websites:

WWW.MELDBOUWSTOFFEN.NL
WWW.MELDGROND.NL
WWW.MELDBAGGER.NL
WWW.MELDPUNTBODEMKWALITEIT.NL

Op deze site kan de melder een digitaal formulier invullen met de vereiste gegevens. Rapportages van milieuhygiënische verklaringen zoals een partijkeuring kunnen als PDF-bestand worden bijgevoegd bij de digitale melding. Indien gewenst kan de melding ook schriftelijk worden gedaan. Het hiervoor benodigde formulier is eveneens te vinden op de voornoemde website.

6.2 Behandeling van de melding door de gemeente

Het landelijk Meldpunt Bodemkwaliteit zendt de digitale melding direct per e-mail door naar het bevoegd gezag. De gemeente beoordeelt de melding en kan in geval van onduidelijkheden of onvolkomenheden in de melding binnen 5 werkdagen contact opnemen met de melder. Zo nodig kan de melder de melding via het meldsysteem aanpassen.

⁴ De opsomming is ter informatie opgenomen. Voor de exacte omschrijving van wat wel en niet moet worden gemeld, wordt verwezen naar het Besluit bodemkwaliteit en de bijbehorende regelingen.

Wanneer de gemelde toepassing niet in overeenstemming is met het beleid of indien de aangeleverde informatie van onvoldoende kwaliteit is, dan zal de gemeente dit binnen vijf werkdagen aangeven. Indien de melding akkoord is, dan hoeft formeel geen terugmelding naar de melder plaats te vinden. De gemeenten zullen dit dus veelal ook niet doen. Hooguit wordt er een ontvangstbevestiging gestuurd. Na het verstrijken van vijf werkdagen mag de toepasser starten met de werkzaamheden maar het bevoegd gezag mag en kan hierna nog handhavend optreden. De toepasser is en blijft verantwoordelijk voor het voldoen aan de vereisten uit het Besluit bodemkwaliteit en kan zich dus niet beroepen op het uitblijven van een mededeling op de melding.

6.3 Registratie

Een goede registratie van meldingen is van belang voor het toezicht op het toepassen van grond en baggerspecie en voor het op termijn actualiseren van de bodemkwaliteitskaart. meldingen die digitaal worden ingediend, worden automatisch geregistreerd onder de account dat iedere gemeente heeft bij het Meldpunt bodemkwaliteit.

6.4 Toezicht en handhaving

Het college van burgemeester en wethouders is per gemeente verantwoordelijk voor controle en handhaving van de toepassing van grond en baggerspecie op of in de bodem in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Bij de toepassingen van grond en baggerspecie kan controle plaatsvinden tijdens de melding, in het veld (tijdens het transport of bij de toepassing) en na de feitelijke toepassing. De controle kan hierbij plaatsvinden op:

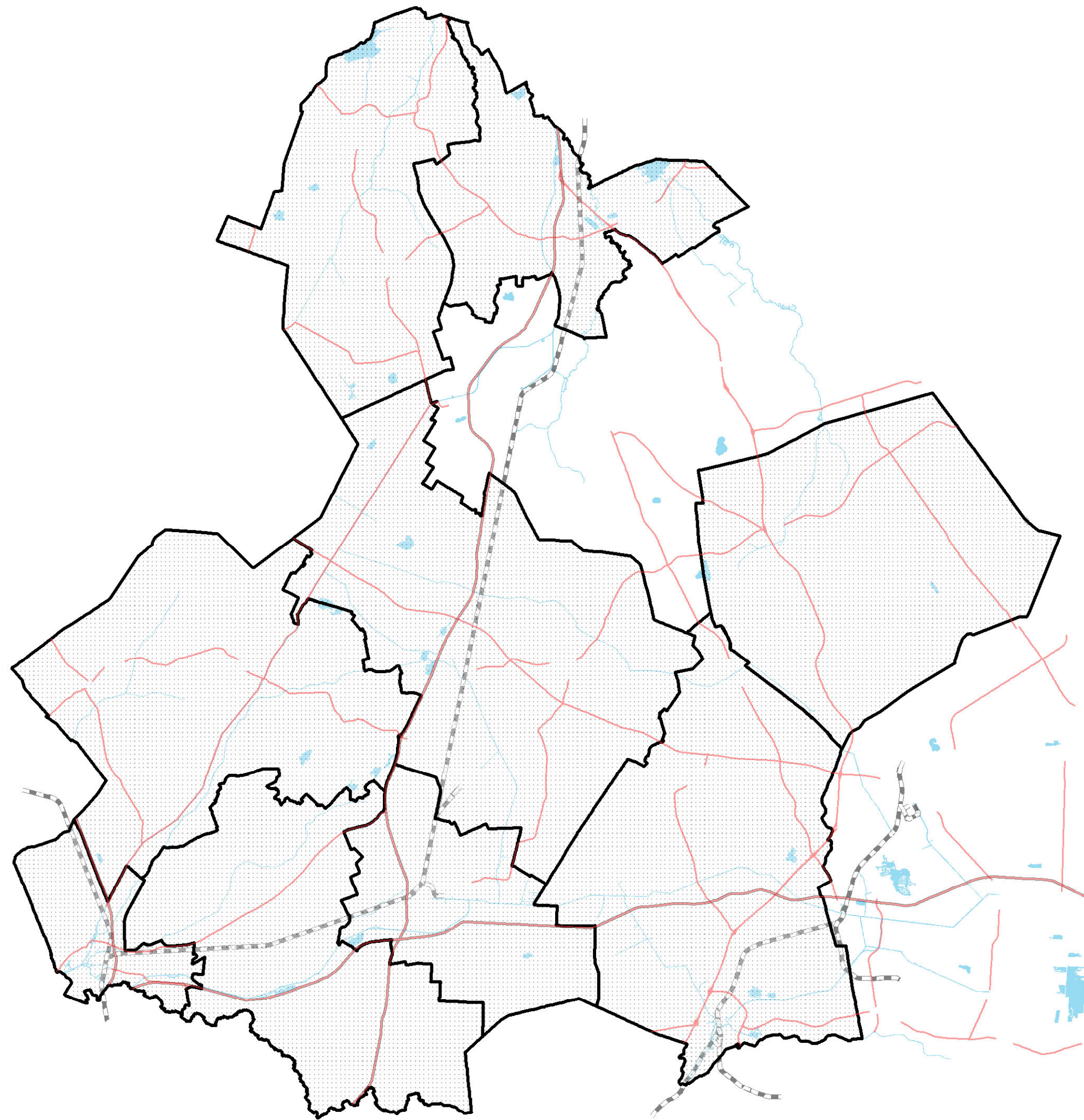
- de wijze van toepassing (overeenkomstig het gemeentelijke beleid);
- de tijdige, correcte en volledige melding van de toepassing;
- de kwaliteitsverklaringen

Ook wordt toezicht uitgevoerd op niet gemelde toepassingen van grond en baggerspecie op of in de bodem. Wanneer het bevoegd gezag constateert dat de regels van het Besluit- of de Regeling bodemkwaliteit niet worden nageleefd, dan kan bestuursdwang worden uitgeoefend of een dwangsom worden opgelegd. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot strafrechtelijke handhaving (via de politie of buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's)).

Overtredingen zoals afwijkingen van normdocumenten, werken zonder erkenning kunnen, door het afgeven van een bodemsignaal, worden gemeld bij de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT). De Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) kan bij constatering van overtredingen dwangsommen opleggen, bedrijven schorsen of zelfs erkenningen intrekken.

Bijlage 1:

Beheergebied BKK Drenthe

Legenda

- Grenzen_beheergebied
- Oppervlaktewater
- Spoorlijnen
- Autosnelweg
- Provinciale weg

Beheergebied BKK Drenthe

Project: **Bodemkwaliteitskaart Drenthe**

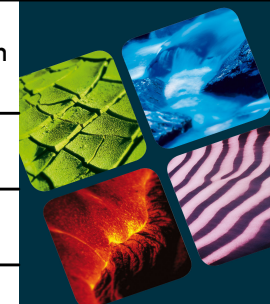
Opdrachtgever:
**Negen Drentse gemeenten
en provincie Drenthe**

Projectnr.: 11J061 *Kaartnr.:* -
Datum: januari 2012

Auteur: Femke Groenewold-Dijk

Gezien: Marcel Stienstra

 Kilometers
0 1.5 3 6
Schaal 1:245.308 (A3)

Bijlage 2:

Grondstromenmatrix behorende bij BKK Drenthe

Notitie

Referentienummer
304350

Datum
28 februari 2012

Kenmerk
304350.12.02

Betreft
Grondstromenmatrix behorende bij de bodemkwaliteitskaart Drenthe (CSO, 2012)

		Ontgravingslocatie									
		Bovengrond (0 – 0,5 m –mv)							Ondergrond (0,5 – 2,0 m –mv)		
		Wonen voor 1900	Wonen 1900 - 1945	Kleine kernen en lintbebouwing	Oude bedrijventerreinen	Gemeentelijke wegbermen	Provinciale wegbermen	Samengevoegde zone/ buitengebied	Wonen voor 1900	Oude bedrijventerreinen	Samengevoegde zone/ buitengebied
Toepassingslocatie	Bovengrond	Wonen voor 1900									
		Wonen 1900 - 1945									
		Kleine kernen en lintbebouwing									
		Oude bedrijventerreinen									
		Gemeentelijke wegbermen									
		Provinciale wegbermen									
	Samengevoegde zone/ buitengebied										
	Ondergrond	Wonen voor 1900									
		Oude bedrijventerreinen									
Samengevoegde zone/ buitengebied											

: Bodemkwaliteitskaart geschikt als milieuhygiënische verklaring
 : Geen grondverzet op basis van bodemkwaliteitskaart

Bijlage 3:

Overzicht geaccepteerde Nota's bodembeheer

Gemeente	Referentie
Assen	Nota bodembeheer gemeente Assen met ref.nr 9T9036/R00005/JTLA/Gron, Assen/Groningen, 2009.
Aa en Hunze	Nota bodembeheer gemeente Aa en Hunze met ref.nr T8957/R00004/JTLA/Gron, Gieten/Groningen, 2010.
Emmen	Nota bodembeheer gemeente Emmen met ref.nr 9W3663/R00004/JTLA/Gron, Emmen/Groningen, 2012.

Bijlage 4:

**Handvat implementatie Besluit bodemkwaliteit,
reikwijdte verspreiden van baggerspecie**

Handvat implementatie Besluit bodemkwaliteit

Onderwerp: reikwijdte verspreiden van baggerspecie

Inleiding

Binnen de bodemsector worden veel vragen gesteld over de reikwijdte van het verspreiden van baggerspecie, zoals dit in het Besluit bodemkwaliteit is toegestaan conform artikel 35, lid f (verspreiden op aangrenzend perceel) en lid g (verspreiden in oppervlaktewater). De toelichting op het besluit geeft wel inzicht waarom het verspreiden als nuttige handeling kan worden aangemerkt, maar de reikwijdte blijkt in besluit, toelichting en handreiking Besluit bodemkwaliteit fragmentarisch aanwezig. Deze memo heeft als doel een handvat te bieden aan waterbeheerders met specifieke aandacht voor de wijze waarop de onderdelen praktisch uitvoerbaar kunnen worden vertaald om een effectieve implementatie te bewerkstelligen. Veel aspecten in deze memo zijn dan ook terug te lezen in verschillende documenten en regelgeving.

Het rijk heeft via het Besluit bodemkwaliteit de wettelijke basis gegeven en de kaders geschetst voor het verspreiden van baggerspecie op het aangrenzend perceel en in oppervlaktewater. In lijn met de wens tot decentralisatie en het leggen van verantwoordelijkheden op de juiste plaats, is de regelgeving minder sturend en meer kaderstellend geworden. De nadere invulling in de praktijk ligt dan ook bij de waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat), die in overleg met gemeenten en aangelanden het beste kunnen vaststellen hoe deze activiteit past binnen het beheer van het gebied.

Verspreiden op aangrenzend perceel

Artikel 35, lid f van het besluit maakt “verspreiden van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen, met het oog op het herstellen of verbeteren van de aan de watergang grenzende percelen” mogelijk volgens de spelregels die zijn opgenomen in het besluit. In de toelichting van het besluit is opgenomen dat de mogelijkheid rondom het verspreiden van (onderhouds)bagger wordt voortgezet. Daarbij is opgenomen dat de relevantie van het opbrengen van baggerspecie is gelegen in het instandhouden van de voor het bodemgebruik benodigde hoogteligging en verbetering van de bodemvruchtbaarheid. Hiermee wordt een eeuwenoude vorm van actief bodembeheer instandgehouden, waarbij baggerspecie via een cyclische handeling binnen het gebied wordt gehouden en op de kant wordt gezet.

Welke baggerspecie ?

Naast de relevantie voor verspreiden moet het gaan om baggerspecie dat vrijkomt uit de bestaande aangrenzende watergang. Baggerspecie (in deze notitie ook wel ‘specie’ genoemd) is in het Besluit bodemkwaliteit gedefinieerd als materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem of de voor dat water bestemde ruimte, inclusief een aantal samenstellingseisen. In de meeste gevallen beperkt genoemde ruimte zich tot het Wvo-gebied. Het verspreiden van grond valt niet binnen de reikwijdte. Grond is in juridische zin immers geen baggerspecie. Voor het onderscheid moet de begrenzing tussen landbodem en oppervlaktewater uitkomst bieden. Het besluit geeft geen nadere invulling aan de begrenzing (en discussie hieromtrent) die al bestond. Grond dat in het kader van bijvoorbeeld een verbredingsproject via een ‘grenscorrectie’ nu juridisch als baggerspecie wordt bestempeld en in het kader van dat zelfde verbredingsproject op het aangrenzend perceel wordt toegepast, valt buiten de reikwijdte. Het besluit stelt in de definitiesfeer ook geen voorwaarden aan de consistentie van de baggerspecie. Aangezien bewust is gesteld dat de eerdere mogelijkheden rondom verspreiden worden voortgezet, kan geconcludeerd worden dat typen baggerspecie die aantoonbaar eerder ook onder het oude verspreidingsbeleid (Wm: ‘besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen’) op het aangrenzend perceel zijn toegepast, ook onder dit besluit mogen worden verspreid (indien de kwaliteit voldoet aan de normen uit de Regeling bodemkwaliteit). Laatst genoemd te vervallen besluit gaat specifiek in op ‘onderhoudsspecie’. In waterschapsland wordt in diverse besluiten onderhoudsbagger gedefinieerd als de bagger binnen het leggerprofiel, ook als er sprake is van verontreinigde baggerspecie. Maar ook de baggerspecie buiten het leggerprofiel tot aan het praktijkprofiel (zoals de oorspronkelijke bodem van de

watergang) wordt als onderhoudsbagger beschouwd. Het Besluit bodemkwaliteit geeft in artikel 35, lid f echter geen beperking tot alleen 'onderhoudsspecie'. Het Rijk wilde rondom het verspreiden niet te strikte grenzen stellen om mogelijkheden open te houden voor invulling op gebiedsniveau. Verbredingen en verdiepingsspecie kan hier dus ook onder vallen. Deze 'verbreding' van de reikwijdte past ook goed bij de reikwijdte zoals die voor verspreiden in oppervlaktewater in de toelichting van het besluit wel explicieter is gegeven. Hier betreft het alleen een ander medium waar verspreid wordt.

Alsvorens baggerspecie mag worden verspreid is inzicht in de kwaliteit noodzakelijk en toetsing aan de geldende normstelling. In de regeling bodemkwaliteit zijn de milieuhygiënische verklaringen opgenomen die als bewijsmiddel kunnen worden gebruikt. Naast uitzonderingen op de onderzoeksplicht voor ondermeer particulieren, kent de regeling Bodemkwaliteit een uitzondering op de onderzoeksplicht voor baggerspecie die wordt verspreid of tijdelijk wordt opgeslagen op het aangrenzend perceel, als wordt voldaan aan artikel 4.3.4., lid 4. Deze uitzondering is overgenomen uit de vervallen Regeling klassenindeling onderhoudsspecie. Indien geen van de genoemde situaties in lid 4a tot en met f relevant zijn, is geen onderzoek noodzakelijk. In veel gevallen hebben waterschappen de betreffende wateren in het waterbeheerplan al als 'onverdacht' aangemerkt.

In het besluit en de regeling bodemkwaliteit zijn normen voor verspreiden opgenomen. Allereerst dient toetsing plaats te vinden aan de interventiewaarden landbodems (conform artikel 36, lid 2 van het Besluit, zie circulaire bodemsanering) en vervolgens toetsing aan de verspreidingsgrens (Regeling, bijlage B). Het besluit ziet toe op het hergebruik van grond en bagger die uit diffuse bronnen is verontreinigd, niet op hergebruik van grond en bagger afkomstig van puntbronnen, zoals saneringslocaties. In de toelichting op de regeling is daarom opgenomen dat de verspreidingsnormen niet gelden voor het verspreiden van baggerspecie afkomstig vanuit de directe omgeving van riooloverstorten. De achterliggende gedachte hierbij wordt niet alleen gevormd door eventuele organische en anorganische stoffen, die we bij een regulier waterbodemonderzoek meenemen. Uit onderzoek blijkt namelijk dat in veel gevallen die verontreiniging nog wel binnen de grenzen voor verspreiden valt. Dat deze specie als puntbron is aangemerkt komt met name vanuit de zorg rondom de pathogene micro-organismen (virussen, bacteriën, parasieten), die risico's geven voor weidevee en de kwaliteit voor het dierlijk product. Het Besluit bodemkwaliteit kan zo worden geïnterpreteerd dat de waterbeheerders in het kader van de zorgplicht met betrekking tot baggerspecie vanuit de omgeving van riooloverstorten, van geval tot geval samen met de gemeente moeten bekijken of de aanwijzing als puntbron terecht is (bijvoorbeeld op basis van eerder uitgevoerd baggerwerk en lozingsfrequentie) en of er risico's bestaan voor de locatie waarop verspreid wordt. Zo zullen de belaste zones rondom de puntbron veelal wel in aanmerking komen voor verspreiden, mits dit voldoet aan de verspreidingsgrenzen. Vanuit een stuk zorgplicht dient hier verantwoord mee te worden omgegaan. Een pragmatische veilige invulling van de zorgplicht voor genoemde niet genormeerde aspecten, kan zijn dat baggerspecie afkomstig van de omgeving van riooloverstorten, mits voldaan wordt aan de verspreidingsgrens, nooit verspreid wordt op locaties waar vee graast of, breder, zelfs teelt van gewassen plaatsvindt. Een invulling als deze kan bijvoorbeeld worden ingebed in het baggerplan of (nog beter) een plaats krijgen in gebiedsspecifiek beleid.

Waar verspreiden ?

In de uitvoering wordt de reikwijdte met name bepaald door de locatie waar verspreiding plaatsvindt. Volgens artikel 35, lid f en de toelichting daarop, mag verspreiden plaatsvinden in alle situaties binnen 'het aangrenzend perceel' waarmee de benodigde hoogteligging of bodemvruchtbaarheid wordt 'hersteld of verbeterd'. In paragraaf 4.8.1 van de toelichting bij het Besluit bodemkwaliteit is meer duidelijkheid gegeven over de reikwijdte van 'het aangrenzend perceel'. Als eerste is de 20-metergrens vervallen en geldt een ruimere begrenzing, op voorwaarde dat de kwaliteit per saldo niet verslechterd en zelfs kan verbeteren. Voor de begrenzing sluit het besluit bodemkwaliteit als eerste aan bij de begrenzing, zoals opgenomen in de Waterstaatswet uit 1900. Een wet die de basis biedt voor het kunnen regelen van de bevoegdheden en eigendomsverhoudingen rondom verspreiden, via de Keur. Deze beschrijft in artikel 11: "Erven en gronden, gescheiden van den watergang door een weg, voetpad of ander werk of door een grondstrook te gering van breedte om de specie te ontvangen, worden als aan den watergang gelegen aangemerkt". Daarnaast is in de toelichting van het besluit gesteld dat de huidige praktijk zoveel mogelijk wordt gecontinueerd. Met de huidige praktijk wordt de reikwijdte bedoeld, zoals deze eerder is geschetst in de circulaire onderhoudsspecie uit 2005, waarin letterlijk is opgenomen: "In de praktijk wordt de bepaling 'direct aan het oppervlaktewater grenzende percelen' soms heel strikt gehanteerd, waardoor baggerspecie bijvoorbeeld wordt afgevoerd naar een opslag- of stortlocatie wanneer over een beperkte lengte langs de watergang geen ruimte is om de baggerspecie op de kant te zetten, omdat daar

bebouwing met aanpalende erven aanwezig is. Een dergelijke strikte interpretatie van het begrip ‘direct aan de watergang grenzend perceel’ is onnodig en ongewenst. Het begrip ‘direct aan het oppervlaktewater grenzend perceel’ biedt een zekere ruimte om dit soort situaties praktisch te benaderen. Vaak is er voor de betreffende baggerspecie op een ander perceel dat grenst aan dezelfde watergang wél ruimte. Het begrip ‘direct aan het oppervlaktewater grenzend perceel’ laat afzet van baggerspecie op zo’n perceel toe. Bepalend is dat het perceel aan dezelfde watergang is gelegen. “
In het besluit is zichtbaar niet aangesloten bij de reikwijdte van een ‘kadastraal perceel’, met als reden dat dit onnodige beperkingen oproept. Via bovenstaande beschrijvingen is invulling gegeven aan een pragmatische insteek die meer past bij de praktijk van baggeren.

Los van bovenstaande grenzen dient de ‘toepasser’ conform het eigendomsrecht zoals opgenomen in het wetboek van strafrecht, altijd toestemming te hebben van de eigenaar om specie te mogen verspreiden. Uitzondering geldt voor de aangrenzende delen waarvoor in de Keur is geregeld dat de ontvangstplicht geldt (zie verderop in deze notitie). Dit betekent in de praktijk dat de waterbeheerder en de eigenaar in veel gevallen samen afspraken maken over de locatie waar verspreid gaat worden en dat de reikwijdte binnen het begrip ‘aangrenzend perceel’ nader in overleg wordt bepaald.

Artikel 35, lid f heeft ook een begrenzing in zich dat zich richt op het doel van verspreiden, namelijk het ‘herstellen of verbeteren’ van aangrenzende percelen in relatie tot de benodigde hoogteligging of bodemvruchtbaarheid. Alle activiteiten die hierbinnen passen, mogen dus als verspreiden worden aangemerkt. Naast het op hoogte brengen van bijvoorbeeld landbouwpercelen kan dit dus ook het herstellen of verbeteren van bestaande kades zijn, die vanuit hun functie een bepaalde hoogteligging moeten hebben. Zodra het gaat om de aanleg van nieuwe kades, heeft men het meestal niet meer over herstel en verbetering en is dit toetsingskader niet meer relevant. Voor aanleg dient een ander toetsingskader (algemene toepassing, dan wel grootschalige toepassing) te worden gehanteerd.

Hoe werken verspreiden en tijdelijke opslag samen ?

Om de logistiek rondom baggeren en verspreiden binnen milieuhygiënische grenzen meer ruimte te geven voorziet artikel 35, lid i in de tijdelijke opslag van baggerspecie, bestemd voor één van de toepassingen bedoeld in artikel 35, lid a t/m f, op percelen naast de watergang waaruit de baggerspecie afkomstig is. De opslag mag maximaal 3 jaar plaatsvinden. Rondom de reikwijdte van het aangrenzend perceel gelden uiteraard dezelfde aspecten als eerder genoemd. In dit artikellid wordt in tegenstelling tot de tijdelijke opslag conform artikel 35, lid h, rondom de eindbestemming verwezen naar de handeling in artikel 35, lid f. Dit betekent dat baggerspecie om logistieke redenen eerst een aantal jaren in opslag mag worden genomen op een beperkt deel van ‘de aangrenzende percelen’, om vervolgens onder de voorwaarden en dito toetsingskaders van artikel 35 f (verspreiden aangrenzend perceel) te worden toegepast op de ‘aangrenzende percelen’ van de watergang waaruit de bagger afkomstig was. Dit kan voor de uitvoering praktisch zijn om ontwaterde baggerspecie beter te kunnen toepassen op andere delen van het perceel, zoals bijvoorbeeld kades. Een nieuwe keuring en toetsing van de baggerspecie alvorens het toe te passen is in dit geval trouwens niet echt relevant. Toepassing buiten de ‘aangrenzende percelen’ dient op landbodem plaats te vinden via de overige algemene regels, dan wel spelregels voor grootschalige toepassingen.

In welke laagdikte of in welke hoeveelheden mag verspreid worden ?

Het Besluit bodemkwaliteit geeft geen maat voor de laagdikte of hoeveelheden, ook niet op basis van de nieuwe normstelling. In de Handreiking Besluit bodemkwaliteit is vermeld dat hoeveelheid en hiermee samenhangend de laagdikte in overleg met de eigenaar van het perceel wordt bepaald. In de praktijk zullen een aantal factoren van invloed zijn die grenzen stellen aan laagdikte en hoeveelheden. Zo zal de laagdikte met name beperkt worden door de consistentie van het materiaal en de hoeveelheden. Direct nat verspreiden in grote laagdikten of verspreiden van dunne baggerspecie is namelijk technisch moeilijk, zonder dat de bagger terugvloeit in het oppervlaktewater of naar andere delen waar dat ongewenst is. Indien noodzakelijk worden op het perceel bepaalde maatregelen getroffen om dit te beperken (bijvoorbeeld een ploegvoor). In gevallen dat er kades worden opgeworpen, dan spreken we echter over de aanleg van een (weiland)depot, waarvoor eerder genoemde vergelijkbare regels uit artikel 35, lid i gelden.

Daarnaast zullen in het kader van ‘herstel en verbeteren’ van de percelen vanuit de perceelseigenaar grenzen worden aangegeven die gebaseerd zijn op de maximaal toelaatbare bodembelasting ten behoeve van het bodemgebruik en de gewenste termijn tussen verspreiden en het opnieuw in gebruik nemen van het perceel. Goed overleg tussen waterbeheerder en perceeleigenaar/gebruiker geeft hier wederom richting.

Wat is de relatie met de ontvangstplicht ?

Het Besluit bodemkwaliteit geeft de milieuhygiënische randvoorwaarden en de bijbehorende reikwijdte waarbinnen mag worden toegepast of verspreid. Dit besluit staat los van de bevoegdheden en eigendomsverhoudingen en 'ontvangstplichten' die hieromtrent rondom het verspreiden van onderhoudsspecie zijn geregeld vanuit de Waterstaatswet in de Keur van waterschappen. Het Besluit bodemkwaliteit is immers geen AMvB onder de Waterstaatswet.

De Waterstaatswet richt zich onder andere op het onderhoud van de watergangen en expliciet op de onderhoudsspecie die hierbij vrijkomt. Rondom de onderhoudsspecie zijn een aantal artikelen opgenomen die een handvat bieden voor waterbeheerders (zie kader).

Waterstaatswet 1900:

Artikel 11

[1.] Bij verordening kan worden bepaald, dat op erven en gronden, gelegen aan een watergang, waarvan het onderhoud geschiedt door of onder toezicht van het openbaar gezag, de specie moet worden ontvangen, welke, tot behoorlijk onderhoud voor de af- of aanvoer van water, uit den watergang wordt verwijderd.

[2.] Behoudens aanspraak op schadevergoeding moet op erven en gronden, gelegen aan een watergang, welke door of onder toezicht van het openbaar gezag voor de af- of aanvoer van water wordt verbeterd of met toepassing van art. 12 wordt aangelegd, de specie worden ontvangen, welke te dien einde wordt verwijderd.

[3.] Erven en gronden, gescheiden van den watergang door een weg, voetpad of ander werk of door een grondstrook te gering van breedte om de specie te ontvangen, worden als aan den watergang gelegen aangemerkt.

De 'ontvangstplicht' richt zich alleen op het deel van de baggerspecie dat als gevolg van 'behoorlijk onderhoud' vrijkomt, expliciet voor de af- en aanvoer van water en in de praktijk als 'onderhoudsspecie' wordt aangemerkt. Maatgevend hierbij is het leggerprofiel. Anno 2008 is dat leggerprofiel in veel situaties prima te beschrijven, maar lang niet altijd: bijvoorbeeld bij de steeds meer voorkomende ecologische profielen waarbinnen de watergang zijn eigen gang kan gaan, laat staat voor "natuurlijke" beken, die eroderen en sedimenteren en waar je soms moet ingrijpen om de afvoer te waarborgen. In het kader van Waterwet (waarin de Waterstaatswet wordt opgenomen) wordt hier opnieuw aandacht aan besteed.

In de verordening (de 'Keur') die genoemd is in artikel 11, hebben waterschappen opgenomen in welke gevallen er schadevergoeding plaatsvindt, mede ter compensatie van het tijdelijk niet kunnen gebruiken van het perceel of schade die aan het gewas plaatsvindt.

Het Besluit bodemkwaliteit maakt dankbaar gebruik van artikel 11, lid 3 als basis voor de reikwijdte van verspreiden. Zoals uit deze notitie blijkt geeft het besluit echter vanuit milieuhygiënische gronden een ruimere reikwijdte aan de locatie van verspreiden als aan het type baggerspecie (o.a. voor onderhoud, verdieping, verbreding). Voor het baggerspecie die conform de Keur niet als 'onderhoudsspecie' wordt benoemd, zal het waterschap in het betreffende gebied in overleg met belanghebbenden afspraken moeten maken over eerder genoemde aspecten, als locatie, laagdikte en hoeveelheid. Dit kun je interpreteren als het neerleggen van een verantwoordelijkheid vanuit het Rijk bij de decentrale overheden als het om een stukje reikwijdte gaat.

Verspreiden in oppervlaktewater

Artikel 35, lid g, geeft het grote kader aan rondom het verspreiden van baggerspecie in oppervlaktewater. Hierin is opgenomen: “Verspreiden van baggerspecie in oppervlaktewater, met het oog op de duurzame vervulling van de ecologische en morfologische functies van het sediment”. Hierbij is aanvullend als beperking opgenomen: “behoudens op of in uiterwaarden, gorzen, slikken, stranden en platen”. Op deze beperking is in analogie van artikel 35, lid f weer een uitzondering opgenomen voor “daarbinnen gelegen aangrenzende percelen van watergangen met het oog op het verbeteren en herstellen van die percelen”. In de toelichting van het besluit is gesteld dat de bestaande mogelijkheid voor het verspreiden van (onderhouds)baggerspecie wordt voortgezet. Belangrijk doel hiervan is het zoveel mogelijk voorkomen dat sediment bij werkzaamheden ten behoeve van het waterbeheer onnodig wordt onttrokken. Dit vanwege de waardevolle functies die dit sediment vervult voor ecologie en morfologie.

Welke baggerspecie ?

De artikelsgewijze toelichting bij het verspreiden van baggerspecie in oppervlaktewater geeft iets meer handvatten dan die van verspreiden op het aangrenzend perceel. Zo is via teksten als “baggerspecie die vrijkomt bij het op diepte houden en brengen van havens en vaarwegen” zichtbaar dat de reikwijdte zich bewust niet beperkt tot de ‘onderhoudsbaggerspecie’. Ook verdiepingsspecie zou mogen worden verspreid, mits dit volgens de waterbeheerder gewenst is vanuit ecologische- of morfologische functies. Voor de reikwijdte rondom de scheidslijn landbodem-waterbodem e.d., wordt verwezen naar de vorige paragraaf. Vanuit de Wvo en de beschrijving van artikel 35, lid g is het overbodig om aan te geven dat uiterwaarden e.d. ook als baggerspecie worden aangemerkt.

De reikwijdte rondom de herkomst van de bagger is bewust ruim gehouden, om de waterbeheerder voldoende ruimte te bieden om zelf een reikwijdte te kunnen bepalen op basis van het gewenste beheer van het watersysteem en de morfologische en ecologische functies die hierbij een rol spelen. Een voorbeeld: alhoewel het misschien niet voor de hand ligt dat ‘droge’ baggerspecie uit uiterwaarden wordt verspreid in het meer dynamische deel van het watersysteem, kan dit vanuit beheer (bijvoorbeeld bij zandhonger) toch gewenst zijn op een bepaald moment. De enige die dit goed kan beoordelen is de waterbeheerder. Een visie hierover, in relatie tot het verspreiden zelf is dan ook erg wenselijk. Vragen als “mag uiterwaardengrond of bagger uit kribvakken worden verspreid ?” zijn dan ook niet van een standaard antwoord te voorzien.

Waar verspreiden ?

Waar artikel 35 rondom verspreiden op het aangrenzend perceel een ruimtelijke begrenzing geeft, lijkt dit bij het verspreiden in oppervlaktewater (on)begrenst tot het hele watersysteem. Dit los van de beperking voor uiterwaarden e.d., waarvan de wetgever in het besluit al stelt dat het ongecontroleerd verspreiden van zeer grote hoeveelheden baggerspecie uit vaargeulen geen nut heeft voor de bodemvruchtbaarheid of het herstel van uiterwaarden, of soms zelfs schadelijk kan zijn voor de aanwezige natuur (ongewenste afwenteling). Ander aspect hierbij is dat de verspreidingsgrenzen vanuit milieuhygiënisch oogpunt mogelijk te ruim zijn in relatie tot de bestaande of gewenste kwaliteit van de stranden. Voor onderhoud van relatief kleine watergangen gelegen binnen de uiterwaarden e.d. is weer een uitzondering gemaakt op deze uitzondering. Voor de reikwijdte van ‘de aangrenzende percelen’ wordt verwezen naar de paragraaf over verspreiden op het aangrenzend perceel. Vanuit bovenstaande beperking zal verspreiden met name plaatsvinden in de delen van het watersysteem die permanent onder water staan, veelal bestempeld als de dynamische delen van het systeem. Daarnaast kan ook gedacht worden aan het verspreiden op droger gelegen delen in regionale wateren, zoals bijvoorbeeld onderhoudspaden of percelen die binnen de begrenzing van het oppervlaktewater liggen.

Jaarlijks worden er enkele tientallen miljoenen m³ bagger verspreid in met name de Zeeuwse Delta, Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer en Rijnakken. Verspreiding van dit soort hoeveelheden baggerspecie vraagt om een visie op het beheer van het watersysteem, waarbij de wenselijkheid van verspreiden voor het vervullen van de ecologische- en morfologische functies centraal staat. In dit kader is het goed om bij het bepalen van de locatie en hoeveelheden van verspreiden als handvat de vraag te stellen of verspreiden niet leidt tot afwenteling op andere delen van het gebied. Een visie vormt een herleidbare basis van waaruit gebieden worden aangegeven waar verspreiding gewenst is. In de visie kan bijvoorbeeld ook een baggerbalans worden opgenomen, waaruit blijkt of verspreiden van bijvoorbeeld uiterwaardengrond wel past of wenselijk is. De gebieden waar verspreiden gewenst is kunnen met hoeveelheden via de ‘verspreidingsvakkencarta’, zoals aangereikt vanuit dit Besluit, juridische werking

krijgen. Na vaststelling van deze kaart behoren vragen als ‘mag ik verspreiden in de kribvakken?’ tot het verleden. De reikwijdte is immers door de waterbeheerder vastgelegd.

Dit handvat is goedgekeurd door de overheden vertegenwoordigd in het Implementatieteam besluit Bodemkwaliteit.

Bodem+, juni 2008

Bijlage 5:

Handvat tijdelijke uitname van grond en bagger- specie

Implementatieteam Bbk, werkgroep G&B

NL Milieu en Leefomgeving

Juliana van Stolberglaan 3
2595 CA Den Haag
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
www.agentschapnl.nl

Contactpersoon

Marcel Cassee
T 088 602 51 34
F 088 602 90 23
marcel.cassee
@agentschapnl.nl

memo

Handvat tijdelijke uitname van grond en baggerspecie

Onze referentie

mca/201004004

Datum

7 juli 2010

Inleiding

Net zoals het Bouwstoffenbesluit kent ook het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) een uitzondering op de verplichte kwaliteitsbepaling en meldingsverplichting, in het geval grond en baggerspecie alleen tijdelijk uitgenomen worden. De gedachte bij deze uitzondering is dat in deze situaties weinig tot niets verandert aan de milieubelasting op een bepaalde locatie. Uit diverse helpdeskvragen en ervaringen van adviseurs die in het kader van de Impuls Lokaal Bodembeheer (ILB) decentrale overheden ondersteunen bij de implementatie van het Bbk, blijkt dat nogal eens discussie plaatsvindt en onduidelijkheid bestaat welke situaties wel of niet onder de uitzondering van artikel 36, derde lid vallen.

De reden waarom regelmatig verkend wordt of van de uitzondering gebruikgemaakt mag worden (en daarbij de randjes van 'wat kan' opgezocht wordt) is drieledig:

- Tijd- en geldbesparing omdat geen bewijsmiddel (partijkeuring) noodzakelijk is;
- Er geen meldingsverplichting bestaat;
- De toe te passen grond of baggerspecie soms niet voldoet aan de toepassingseisen op de locatie (denk aan een dubbele toets binnen het generieke beleid voor landbodems waarbij naast aan de ontvangende bodemkwaliteit ook aan de bodemfunctieklasse getoetst mag worden), waardoor het 'benutten' van de uitzondering van tijdelijke uitname interessant kan zijn.

De Nota van toelichting van het Bbk geeft een aantal randvoorwaarden voor het gebruik van de uitzondering van artikel 36, derde lid van het Bbk. In dit handvat wordt aan de hand van de relevante passages uit de Nota van toelichting in combinatie met ervaringen van decentrale overheden, waterbeheerders en adviseurs meer duidelijkheid gegeven. Benadrukt wordt dat het bevoegd gezag Bbk zelf bevoegd is te bepalen.

Tijdelijke uitname van grond en baggerspecie volgens het Bbk

Voor tijdelijke uitname van grond en baggerspecie stelt het Bbk een vrijstelling voor een aantal verplichtingen. In artikel 36, derde lid is namelijk het volgende vastgelegd:

Het tijdelijk verplaatsen of uit de toepassing wegnemen van grond of baggerspecie is toegestaan zonder inachtneming van de artikelen 38 tot en met 64, indien deze vervolgens, zonder te zijn bewerkt, op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde conditie opnieuw in die toepassing wordt aangebracht.

Dit impliceert dat als de grond of baggerspecie niet wordt bewerkt en op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde condities opnieuw in dezelfde toepassing wordt teruggebracht, dit toegestaan is toegestaan zonder kwaliteitsbepaling (artikel 38 en 40), toetsing aan de functie (o.a. artikel 59) en melding (artikel 42).

Overige bepalingen van het Bbk, en andere wetgeving zoals de Wet bodembescherming, de Arbo-regelgeving, Wet ruimtelijke ordening en Waterwet blijven bij tijdelijke uitname onverminderd van kracht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Functionaliteit (art. 5 Bbk), d.w.z. dat sprake moet zijn van een nuttige toepassing, geen grotere hoeveelheid wordt toegepast dan volgens gangbare maatstaven nodig is voor het functioneren van de toepassing en dat de toepassing volgens gangbare maatstaven nodig is op de plaats waar deze plaatsvindt, of onder de omstandigheden waarin deze plaatsvindt);
- Zorgplicht bodem (art. 13 Wbb) en zorgplicht oppervlaktewater (art. 7 Bbk). Het is bijvoorbeeld niet toegestaan om asbesthoudende grond terug te plaatsen indien er bij ontgraving asbest is geconstateerd;
- Bij tijdelijke uitname kunnen grond of baggerspecie worden getransporteerd. Als dit binnen de grenzen van een werk gebeurt (geen transport over de openbare weg) is het niet nodig dat hierbij schriftelijke bescheiden aanwezig zijn. Als het transport naar een tijdelijke opslag buiten de grenzen van het werk plaatsvindt, is de aanwezigheid van schriftelijke bescheiden wel noodzakelijk. Een oorspronkelijk toegepaste bouwstof, ontgraven grond of baggerspecie wordt veelal als een afvalstof gezien. In dat geval moet het transport zijn vergezeld van een begeleidingsbrief.

Voor een volledig overzicht van andere wet- en regelgeving wordt verwezen naar paragraaf 12.1 uit de HUM Bbk te vinden via de website van Bodemplus:

www.senternovem.nl/bodemplus/downloads/bodembeheer/hum_bbk.asp.

Tijdelijke opslag bij tijdelijke uitname

Tijdelijke opslag van de grond of baggerspecie kan onderdeel uitmaken van de tijdelijke uitname. Deze opslag duurt niet langer dan de looptijd van de onderhouds- of aanlegwerkzaamheden waarop het tijdelijk verplaatsen of wegnemen is gericht. Deze vorm van tijdelijke opslag hoeft daarom niet te worden gemeld, onderzocht of getoetst (onderzoeksverplichtingen die voortvloeien uit andere wet- en regelgeving gelden uiteraard onverkort). Overtollig materiaal dat na afronding van de werkzaamheden op de locatie in opslag blijft, in afwachting van een nieuwe bestemming, valt niet onder deze uitzonderingsbepaling. De plaats van tijdelijke opslag is niet nader bepaald (Zie Nvt Bbk p. 67).

De uitzonderingen voor tijdelijke uitname op grond van artikel 36, derde lid zijn in lijn met de uitzonderingen voor tijdelijke uitname van grond ingevolge artikel 28, derde lid, onder 2°, van de Wet bodembescherming. In dit artikel is bepaald dat voor een tijdelijke verplaatsing van grond geen meldingsplicht geldt. De gedachte bij beide uitzonderingen is dat in deze situaties er weinig tot niets verandert aan de milieubelasting. Dit artikel geldt niet alleen voor toepassingen die op grond van het Bbk worden gerealiseerd, maar ook voor toepassingen die onder meer onder het regime van het Bouwstoffenbesluit, het daaraan voorafgegane IPO-interimbeleid, of voor die tijd tot stand zijn gebracht. Daarbij moet het wel nuttige toepassingen betreffen.

Hieronder worden de vier aspecten uit artikel 36, derde lid Bbk, namelijk 'zonder te zijn bewerkt', 'onder dezelfde condities', 'op en nabij dezelfde plaats' en 'in dezelfde toepassing' behandeld. Daarbij is gebruik gemaakt van tekst uit de Nvt bij het Besluit bodemkwaliteit.

A. Zonder te zijn bewerkt

In het Bbk is geen definitie opgenomen van het begrip bewerken. De toelichting van het Bbk geeft voor tijdelijke uitname aan welke voorbeelden wel of niet onder het begrip bewerken vallen.

De volgende voorbeelden worden gezien als bewerken (hierbij kan dus geen gebruik gemaakt worden van de uitzondering uit artikel 36):

- Het rijpen van baggerspecie, voor zover de tijdelijke verplaatsing hierop gericht is;
- Het ontwateren van baggerspecie, voor zover de tijdelijke verplaatsing hierop gericht is;
- zandscheiding.

De eerste twee voorbeelden betreffen niet de tijdelijke verplaatsing die enkel en alleen om logistieke redenen plaatsvindt. Ook daarbij kunnen (bijkomende) natuurlijke chemische en fysische processen optreden die onontkoombaar zijn, zonder dat er be- of verwerkingsactiviteiten plaatsvinden die dergelijke processen zouden bevorderen.

De volgende voorbeelden vallen volgens de toelichting niet onder het begrip bewerken (hierbij kan dus wel gebruik gemaakt worden van de uitzondering uit artikel 36):

- het uitzeven van bodemvreemde bestanddelen;
- louter natuurlijke, niet gestimuleerde processen of omstandigheden, zoals verdamping, microbiële afbraak, natuurlijke oxidatie en reductie;
- wijziging van de structuur van de grond of baggerspecie, zoals ten gevolge van graafwerkzaamheden of het ploegen van landbouwgronden.

De gedachte bij het eerste en derde voorbeeld is dat de grove bestanddelen veelal bouwstoffen betreffen, die als zodanig weer kunnen worden toegepast. De kwaliteit van de grond en baggerspecie zelf blijft hierdoor onveranderd of zal worden verbeterd.

Let op: het uitzeven van bodemvreemde bestanddelen gericht op een milieuhygiënische kwaliteitsverbetering (bijvoorbeeld het uitzeven van asbesthoudende materialen) valt niet onder deze uitzondering. Dit wordt gezien als een bewerking (reinigen van verontreinigde grond). Voor dergelijke werkzaamheden is bovendien een erkenning voor de BRL 7500 op grond van het Besluit bodemkwaliteit vereist.

B. Onder dezelfde condities

Toetsing aan kwaliteit en functie kan achterwege blijven omdat de betreffende handelingen ter plaatse niet tot (extra) aantasting van de bodem(functie) leiden. Om dit te waarborgen spreekt het artikel daarnaast over onder dezelfde condities. Van belang is

dat samenstelling en emissie (uitloging) van de grond niet wijzigt. Het emissiegedrag kan bijvoorbeeld ongunstig worden beïnvloed door wisseling tussen zuurstofrijke en zuurstofarme omstandigheden. Denk aan het niveau van de toepassing, de grondwaterstand, de mate van afscherming door een bovenliggende verhardingslaag of verschillen tussen toepassing onder oppervlaktewater of op de droge oever.

In de toelichting van het Bbk staan de volgende voorbeelden genoemd die niet aan de voorwaarde onder dezelfde condities voldoen:

- het toepassen van (niet gerijpte) baggerspecie op landbodem (natte toepassing wordt droge toepassing);
- het toepassen van grond afkomstig uit de kern van een weglichaam of geluidswal als afdeklaag van respectievelijk het weglichaam of de geluidswal (onderlaag wordt toplaat).

C. In dezelfde toepassing

Met het oog op de controleerbaarheid moet de grond of baggerspecie wel in *dezelfde toepassing* worden teruggebracht. In artikel 36 zelf alsmede in de toelichting van het Besluit worden de woorden "dezelfde toepassing" expliciet genoemd. Zie verder ook de elementen die genoemd worden onder B (dezelfde condities) en C (op of nabij dezelfde plaats).

D. Op of nabij dezelfde plaats

De term 'op of nabij' geeft enige speelruimte. Indien sprake is van dezelfde toepassing en aan de andere voorwaarden wordt voldaan, dan hoeft de grond of baggerspecie niet precies weer op de plaats van uitname te worden aangebracht. Hierbij kunnen de volgende voorbeelden worden gegeven:

- het in het kader van de (spoor)wegenbouw of -reconstructie wegnemen van bermgrond voorafgaand aan (spoor)wegverbreding en het opnieuw terugbrengen als bermgrond in de nieuwe berm (zelfde soort toepassing: berm wordt berm, maar niet op de exact zelfde plaats);
- bij het verplaatsen van een sloot wordt de grond die vrijkomt uit de nieuw te graven sloot gebruikt om de bestaande sloot mee te vullen (bodem wordt weer bodem).

Checklist

Het bevoegd gezag Bbk moet in individuele gevallen zelfstandig beoordelen of er sprake is van tijdelijke uitname.

Om het lokale bevoegd gezag in de afweging te kunnen ondersteunen is hieronder een checklist opgenomen. Centraal in de checklist staat het voorkomen van milieubelasting, die de tijdelijke uitname tot gevolg kan hebben. Van belang is immers dat door de verplaatsing er weinig tot niets aan de milieubelasting van de grond of baggerspecie wijzigt.

1. *Toets op functionaliteit en dezelfde toepassing*

Ga na of na de tijdelijke uitname –d.w.z. in de hertoepassing- (nog steeds) sprake is van:

- een nuttige toepassing;
- geen grotere hoeveelheid wordt toegepast dan volgens gangbare maatstaven nodig is voor het functioneren van de toepassing
- de toepassing volgens gangbare maatstaven nodig is op de plaats waar deze plaatsvindt, of onder de omstandigheden waarin deze plaatsvindt.

2. *Toets op dezelfde toepassing*
Wordt de tijdelijk uitgeplaatste grond teruggebracht in dezelfde toepassing?
3. *Wel of geen bewerking?*
Ga na of er een bewerking heeft plaatsgevonden. Gebruik hierbij de toelichting bij artikel 36 3^e lid Bbk.
4. *Toets op vergelijkbare condities*
Ga na of de samenstelling en emissie niet verandert als gevolg van veranderende condities door hertoepassing in een andere bodemlaag. Denk hierbij onder andere in wijzigingen aan de volgende omstandigheden:
 - zuurstofrijk of zuurstofarm, kalkrijk of kalkarm, chloridegehalte;
 - boven of onder oppervlaktewater;
 - boven of onder grondwaterniveau;
 - de mate van afscherming door een bovenliggende verhardingslaag;
 - verschil tussen de kern van een toepassing/werk en een toplaag (onderlaag wordt toplaag of andersom).
 - Betrek bij de bovenstaande punten uiteraard de beschikbaarheid of juist het ontbreken van gegevens over de bodemkwaliteit (denk hierbij aan verschil tussen situatie waarbij zeker is dat (water)bodem schoon is versus het ontbreken van (indicatieve) onderzoeksgegevens).
5. *Sluit verdachte locaties of bekende gevallen van ernstige (land)bodemverontreiniging uit*
Van belang is dat op basis van historische informatie uitgesloten kan worden dat de werkzaamheden plaatsvinden binnen verdachte locaties of reeds bekende gevallen van ernstige bodemverontreiniging. Betrek hierbij de informatie uit Bodemloket (www.bodemloket.nl) en/of kijk naar uitgesloten gebieden op bodemkwaliteitskaarten (witte vlekken). Bij werkzaamheden met grond in een geval van ernstige bodemverontreiniging is de saneringsparagraaf van de Wbb van toepassing en dient voor de werkzaamheden een saneringsplan te worden opgesteld of een BUS melding te worden ingediend. Tijdelijk uitplaatsen (herschikken) van binnen naar buiten de gevalsgrens is niet toegestaan. Ook bij niet ernstige locaties dient zoveel mogelijk rekening houden met het stand still principe zodat een wat meer verontreinigde bodem niet teruggeplaatst wordt op een schonere bodem.
6. *Schaalgrootte op en nabij dezelfde plaats: duidelijk en handhaafbaar*
De begrenzing / omvang van de tijdelijke uitname kan per situatie verschillend zijn. Bij de ene situatie is de (kadastrale) perceelgrens al te ruim, terwijl voor een andere situatie prima gebruikgemaakt kan worden van de grens van een projectlocatie bestaande uit meerdere kadastrale percelen. Een aantal zaken waarbij rekening gehouden kan worden:
 - Van belang is dat de begrenzing van de tijdelijke uitname duidelijk, logisch en handhaafbaar dient te zijn en bovendien draagvlak moet kunnen hebben (te verdedigen moet zijn).
 - Is de kwaliteit van de uitvoering gewaarborgd en wordt planmatig (volgens bestek) gewerkt? Is bijvoorbeeld een duidelijk grondstromenplan beschikbaar en/of sprake van dagelijks toezicht?
NB: Voor een werk van kleine projectomvang (bijvoorbeeld 100 m³) hoeft het ontbreken van een grondstromenplan geen probleem te zijn. Bij een groter project kan zo'n grondstromenplan wel een vereiste zijn. Desnoods kan dit

- afgedwongen worden op basis van de zorgplicht.
- Zijn resultaten van (eerder) uitgevoerd (indicatief) bodemonderzoek beschikbaar? Is een bodemkwaliteitskaart aanwezig? Bedenk dat hoe meer gegevens bekend zijn, hoe kleiner de risico's zijn dat er iets fout gaat. Een voorbeeld kan zijn een wegbermtracé dat middels een verkennend onderzoek is onderzocht. Mogelijk verschilt de kwaliteit van de (boven)grond per vak. De indeling van het tracé in vakken kan de basis vormen voor de begrenzing van de tijdelijk uitname (bijvoorbeeld uitsluitend treubringen in hetzelfde profiel binnen het betreffende vak).
- Ga na of binnen de begrenzing van het 'op of nabij gebied' sprake is van vergelijkbare omstandigheden. Denk daarbij aan het historisch bodemgebruik, de (verwachte) bodemkwaliteit, de bodemopbouw, geohydrologie en het toekomstig gebruik van de locatie.
- In hoeverre de tijdelijke uitname plaatsvindt binnen of buiten de bebouwde kom kan van belang zijn op de schaalgrootte (omvang) waarbinnen de tijdelijke opslag kan plaatsvinden. Over het algemeen is in landelijk gebied minder sprake van heterogeniteit, meer grootschalig grondverzet, minder diversiteit in bodemgebruik en minder wisselende bodemkwaliteit, waardoor de risico's daar ook kleiner zijn.
- Ga je met middelen van vervoer de openbare weg op?

7. Zorgplicht en risico's

Doe wat met organoleptische waarnemingen. Wees attent op de aanwezigheid van asbest of de waarneming van olie of andere verontreinigde stoffen. Ga na of de handelingen (oppakken en terugplaatsen) negatieve effecten heeft op de kwaliteit van het grondwater en oppervlaktewater. Ga na of de risico's op negatieve effecten toe kunnen nemen na terugplaatsing van de grond of baggerspecie.

Meer informatie

In het document "Tijdelijke opslag en tijdelijke uitname, Besluit bodemkwaliteit" (Rijkswaterstaat Waterdienst, 9T4259, 9 juli 2009) staan enkele 'natte' voorbeelden genoemd van situaties die wel of niet onder "op of nabij" vallen. Daarnaast staat in het FAQ-document van het SLIB, dat is te vinden op www.helpdeskwater.nl/slib onder vragen & antwoorden zijn een aantal praktijkvoorbeelden opgenomen over op-of-nabij.

Bijlage 6:

Rapportage Sanscrit

Algemeen**Naam dossier:** Drenthe gemeentelijke wegbermen**Code:****Beoordelaar:** coert.fossen@dhv.com**Datum rapport:** maandag 5 maart 2012**Type bodemgebruik:** huidig**Uitgevoerde beoordelingen:****Stap1:** Ernst van de verontreiniging:

Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging als gevolg van:

- Ernstige bodemverontreiniging

	Stap2: Standaardbeoordeling	Stap 3: Uitgebreide beoordeling
Humaan	✓	✓
Ecologisch	✓	—
Verspreiding	✓	—

✓ = voltooid ✗ = niet uitgevoerd — = niet relevant op basis van uitkomst stap 2

Opmerkingen bij dossier:

toetsing P95>I ikv bodemkwaliteitskaart, zone gemeentelijke wegbermen

Over Sanscrit

Sanscrit 2.0 is een geautomatiseerde versie van het Saneringscriterium. Het Saneringscriterium is neergelegd in de Circulaire Bodemsanering 2009 welke op 1 april 2009 in werking is getreden. De applicatie Sanscrit is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van VROM.

Met het Saneringscriterium wordt bepaald of sprake is van onaanvaardbare risico's van bodemverontreiniging voor mens, ecosysteem of van verspreiding van verontreiniging in het grondwater. Op basis van de bepaalde risico's wordt vastgesteld of een sanering met spoed dient te worden uitgevoerd.

Uitgangspunten

De sanering dient met spoed te worden uitgevoerd, tenzij op basis van de risicobeoordeling is aangetoond dat de sanering niet met spoed hoeft te worden uitgevoerd.

De werkwijze van het Saneringscriterium geldt voor:

- een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- een historische verontreiniging. Voor verontreinigingen die sinds 1987 zijn ontstaan is artikel 13 van de Wbb (zorgplicht) van toepassing;
- huidig en voorgenomen gebruik;
- grond en grondwater. Voor waterbodems is een separate systematiek ontwikkeld, met uitzondering van asbest;
- alle stoffen waarvoor een interventiewaarde is afgeleid, met uitzondering van asbest. Daar asbest heel specifieke chemische en fysische eigenschappen heeft, is voor asbest separaat het 'Milieuhygiënisch saneringscriterium, protocol asbest' ontwikkeld hetgeen ook van toepassing is voor waterbodems. Asbest is dan ook niet opgenomen in het programma Sanscrit.

Eindconclusie**Er is een geval van ernstige verontreiniging, maar de locatie hoeft niet met spoed gesaneerd te worden.**

Humane risicobeoordeling - Toetsresultaten

Per stof

Stof	Dosis [mg/kg lg/d]	MTR [mg/kg lg/d]	Risico-Index
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie			
Indeno(123cd)pyreen	3,61e-7	5,00e-3	0,00
Anthraceen	2,63e-7	4,00e-2	0,00
Benzo(a)anthraceen	5,13e-7	5,00e-3	0,00
Benzo(a)pyreen	4,52e-7	5,00e-4	0,00
Chryseen	4,65e-7	5,00e-2	0,00
Fluorantheen	1,08e-6	5,00e-2	0,00
Fenanthreen	6,69e-7	4,00e-2	0,00
Naftaleen	2,12e-7	4,00e-2	0,00
Benzo(ghi)peryleen	3,07e-7	3,00e-2	0,00
Benzo(k)fluorantheen	2,62e-7	5,00e-3	0,00

Combinatietoxicologie

Stofgroep	Risico-index
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	
Carcinogene PAKs	0,00
Niet-carcinogene PAKs	0,00

Hinder - toetsing aan geurdrempel

Stof	Concentratie binnenlucht [ug/m3]	Geurdrempel [ug/m3]
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie		
Naftaleen	4,04e-2	8,00e2

Hinder - huidcontact

Functie	Sprake van huidcontact?
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	Nee

Toelichting:

Uitgebreid overzicht blootstelling

Blootstellingsroute	Relatieve bijdrage [%]
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	
Anthraceen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.13
Dermale opname buiten	87.59
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	5.08
Inhalatie van gronddeeltjes	3.20
Permeatie drinkwater	0.00
Benzo(a)anthraceen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.35
Dermale opname buiten	92.23
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.04
Inhalatie van gronddeeltjes	3.37
Permeatie drinkwater	0.00
Benzo(a)pyreen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.35
Dermale opname buiten	92.24
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.04
Inhalatie van gronddeeltjes	3.37
Permeatie drinkwater	0.00
Benzo(ghi)peryleen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.35
Dermale opname buiten	92.27
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.01
Inhalatie van gronddeeltjes	3.38
Permeatie drinkwater	0.00
Benzo(k)fluorantheen	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.35
Dermale opname buiten	92.26
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.01
Inhalatie van gronddeeltjes	3.38

Permeatie drinkwater	0.00
----------------------	------

Chryseen

Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.35
Dermale opname buiten	92.23
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.05
Inhalatie van gronddeeltjes	3.37
Permeatie drinkwater	0.00

Fenanthreen

Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.03
Dermale opname buiten	85.51
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	7.34
Inhalatie van gronddeeltjes	3.13
Permeatie drinkwater	0.00

Fluorantheen

Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.31
Dermale opname buiten	91.39
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.96
Inhalatie van gronddeeltjes	3.34
Permeatie drinkwater	0.00

Indeno(123cd)pyreen

Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	4.35
Dermale opname buiten	92.25
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.02
Inhalatie van gronddeeltjes	3.37
Permeatie drinkwater	0.00

Naftaleen

Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	0.35
Dermale opname buiten	7.39
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	0.00
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	92.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.27
Permeatie drinkwater	0.00

Humane risico's - invoergegevens

Stof	C-totaal [mg/kg]			C-grondwater [ug/l]	
	Geheel	Bebouwd	Onbebouwd	Bebouwd	Onbebouwd
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie					
Naftaleen		0,21			
Anthraceen		3,09			
Benzo(a)anthraceen		6,34			
Benzo(a)pyreen		5,58			
Chryseen		5,74			
Fluorantheen		13,20			
Fenanthreen		7,66			
Benzo(ghi)peryleen		3,79			
Benzo(k)fluorantheen		3,24			
Indeno(123cd)pyreen		4,46			

Parameters

Functie	Berekening blootstelling lood:	Diepte verontreiniging [m]		
		OS [%]	t.o.v. kruipruimte	t.o.v. maaiveld
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en	Als kind	5,40	0,75	0,01

Humane risicobeoordeling - Parameters uitgebreide beoordeling

Let op: in dit onderdeel wordt een overzicht gegeven van parameters die afwijken van de standaardwaarden uit de stap 2 beoordeling. Parameters die niet zijn ingevoerd en/of afwijken van de standaardinstellingen verschijnen ook niet in dit overzicht.

Blootstellingsroute

Blootstellingsroute	Status
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	
Verantwoording:	betreft wegbermen buiten beouwe kom. Niet relevante blootstellingsroutes zijn buiten beschouwing gelaten.
Dermaal contact bij douchen	Uitgeschakeld
Ingestie drinkwater	Uitgeschakeld
Ingestie grond	Uitgeschakeld
Inhalatie binnenlucht	Uitgeschakeld
Inhalatie dampen bij douchen	Uitgeschakeld